

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
esitatud 27. septembril 2018¹

Liidetud kohtuasjad C-183/17 P ja C-184/17 P

**International Management Group
*versus***

Euroopa Komisjon

Apellatsioonkaebus – Arengukoostöö – Liidu eelarve kaudne täitmine – Eelarve täitmise ülesande delegeerimine teatud üksusele – Ära nimetatud üksuse asendamine muu üksusega – Tühistamishagi – Vastuvõetavus – Vaidlustatavad aktid – Algul ära nimetatud üksuse rahvusvahelise organisatsiooni staatuse osas tekkinud kahtlused – Kaitseõiguste teostamine enne isiku õigusi piirava akti andmist – OLAF-i juurdluste konfidentsiaalsus

I. Sissejuhatus

1. Liidetud kohtuasjade C-183/17 P ja C-184/17 P ese on International Management Group'i (edaspidi „IMG“) esitatud apellatsioonkaebus vastavalt Euroopa Liidu Üldkohtu 2. veebruari 2017. aasta kohtuotsuse International Management Group *vs.* komisjon (T-29/15)² peale ja IMG *vs.* komisjon (T-381/15)³ peale.

2. Nende kahe kohtuasja faktiline kontekst on sama – see on Myanmaris rahastamise tegevuskava muutmine, millega kõrvaldati IMG sellest eelarve kaudse täitmisega seotud projektist seoses Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste järel tekkinud kahtlustega tema rahvusvahelise organisatsiooni staatuse osas.

3. Üldkohus jättis kohtuasjas T-29/15 tehtud otsusega rahuldamata hagi, milles IMG palus tühistada Euroopa Komisjoni 16. detsembril 2014. aastal vastu võetud otsuse C(2014) 9787 final⁴. Kohtuasjas T-381/15 tehtud otsusega jättis ta rahuldamata teise hagi, milles IMG palus esiteks tühistada 8. mai 2015. aasta kuupäevaga kirja, milles komisjon teatas IMG-le oma otsusest mitte anda talle võimalust sõlmida uusi lepinguid vastavalt rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes kohaldatavale eelarve kaudse täitmise korrale⁵, ning teiseks mõista välja hüvitis nende meetmetega talle väidetavalt tekitatud kahju eest.

1 Algeel: prantsuse.

2 Kohtuotsust ei avaldata, EU:T:2017:56 (edaspidi „kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus“ või „vaidlustatud kohtuotsus“).

3 Kohtuotsust ei avaldata, EU:T:2017:57 (edaspidi „kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus“ või „vaidlustatud kohtuotsus“, koos kohtuasjas T-29/15 tehtud otsusega edaspidi „vaidlustatud kohtuotsused“).

4 Otsus, millega muudetakse rakendusotsust C(2013) 7682 final 2013. aasta iga-aastase tegevuskava kohta, milles soodustatakse Myanmaris rahastamist Euroopa Liidu üldeelarvest (edaspidi „16. detsembri 2014. aasta otsus“ või „vaidlustatud otsus“).

5 Edaspidi „8. mai 2015. aasta kiri“ või „vaidlustatud kiri“.

4. Lisaks sellele on käesolevates kohtuasjades esitatud vastuapellatsioonkaebused, milles komisjon palub tühistada vaidlustatud kohtuotsused osas, milles IMG esimeses kohtuastmes esitatud hagid tunnistati komisjoni hinnangul ekslikult vastuvõetavaks.

5. Vastavalt Euroopa Kohtu taotlusele analüüsin selles ettepanekus üksnes käesolevates asjades tekkinud põhilisi uusi õigusküsimusi, eeskätt seoses vastuapellatsioonkaebusega, käesolevates kohtuasjades esitatud apellatsioonkaebuste teise väitega ning kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse neljanda ja kohtuasjas C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuse kolmanda väitega.

6. Enne sisulistes küsimustes seisukoha võtmist tuleb analüüsida, kas sellised aktid nagu need, mille tühistamist taotletakse, on vaidlustatavad. Järgnevalt tuleb vaidlustatud kohtuotsuste põhjendatuse hindamiseks käsitleda küsimust, kas ja milline tähtsus on käesoleva asja seisukohast mõistel „rahvusvaheline organisatsioon“ asjasse puutuvate liidu finantseeskirjade⁶ sätete tähenduses. Viimaks tuleb analüüsida, millises ulatuses peaks isikul olema õigus ennast kaitsta enne tema suhtes meetme võtmist ja konkreetsemalt, kuidas see õigus haakub OLAF-i juurdluste konfidentsiaalsuse hoidmisega.

7. Märgin kohe, et minu arvates peaks Euroopa Kohus allpool esitatud põhjendustel tagasi lükkama nii komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväited kui ka käesolevas ettepanekus analüüsitavad kaks IMG esitatud väidete rühma.

II. Vaidluste taust

8. Vaidluste tausta on üksikasjalikult kajastatud vastavalt kahes käesolevas asjas vaidlustatud kohtuotsuses, millele siinkohal viitan⁷. Põhilised ja käesoleva ettepaneku mõistmiseks vajalikud asjaolud võib kokku võtta järgmiselt.

9. 7. novembril 2013. aastal võttis komisjon vastu rakendusotsuse C(2013) 7682 2013. aasta iga-aastase tegevuskava kohta, milles soodustatakse Myanmaris rahastamist Euroopa Liidu üldeelarvest⁸. Otsuse lisas 2⁹ oli iseäranis ette nähtud selle projekti eelarve täitmise ülesannete andmine IMG-le, mida käsitati selles otsuses kui rahvusvahelist organisatsiooni¹⁰.

10. OLAF teatas 17. veebruaril 2014 komisjonile, et alustas IMG õiguslikku staatust puudutavat juurdlust.

6 Olgu täpsustatud, et käesolevad kaebused puudutavad nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT 2002, L 248, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 74), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 1081/2010 (ELT 2010, L 311, lk 9) (edaspidi „määrus nr 1605/2002“); komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse [määruse nr 1605/2002] üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT 2002, L 357, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04 lk 145), mida on muudetud komisjoni 23. aprilli 2007. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 478/2007 (ELT 2007, L 111, lk 13) (edaspidi „määrus nr 2342/2002“ ning koos määrusega nr 1605/2002 „2002. aasta finantseeskirjad“); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse [määrust nr 1605/2002] (ELT 2012, L 298, lk 1) ning komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrust (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb [määruse nr 966/2012] kohaldamise eeskirju (ELT 2012, L 362, lk 1) (määrus nr 966/2012 koos määrusega nr 1268/2012 edaspidi „2012. aasta finantseeskirjad“).

7 Vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 1–15, ja kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 1–17.

8 Edaspidi „algne rakendusotsus“.

9 Selles lisas kirjeldatakse nimetatud otsusega heaks kiidetud iga-aastases tegevuskavas sisalduvat teist tegevust, märkides, et see tegevus seisneb täielikult liidu poolt rahastatavas kaubanduse arendamise kavas ja selle elluviimist korraldatakse ühiselt koos rahvusvahelise organisatsiooniga.

10 Vt nimetatud lisa punkt 8.3.1 ja joonealune märkus lk 2.

11. Komisjon kohaldas 26. veebruaril 2014 OLAF-i juurdlsi käsitlevate sätete alusel¹¹ esialgset õiguskaitset, põhjendades esialgse õiguskaitse kohaldamist mitme liidu liikmesriigi poolt esitatud märkuste pinnalt tekkinud kahtlustega IMG rahvusvahelise organisatsiooni staatuses. 25. aprilli 2014. aasta kirjas teatas komisjon IMG-le esialgse õiguskaitse kohaldamisest ja selle põhjustest.

12. Komisjon sai 15. detsembril 2014 OLAF-i juurdluse tulemusena koostatud aruande¹², milles OLAF sisuliselt leidis, et IMG ei ole „rahvusvaheline organisatsioon“ määruse nr 1605/2002 tähenduses.

13. Komisjon võttis 16. detsembril 2014 vastu otsuse, millega määras algses rakendusmääruses sätestatud kaubanduse arendamise kava eelarve kaudse täitmise korras ellu viimiseks IMG asemel ühe teise üksuse, muutes vastavalt algset rakendusotsust¹³. Selle otsuse peale esitati hagi, mis vaadatakse läbi kohtuasjas C-183/17 P.

14. Komisjoni õigustalitus koostas 16. jaanuaril 2015 OLAF-i lõpparuannet käsitleva õigusliku analüüsi.

15. Komisjon teatas 8. mai 2015. aasta kirjaga IMG-le sellest, kuidas ta kavatseb OLAF-i lõpparuandes sisalduvatele erinevatele soovitudele reageerida, ning iseäranis sellest, et komisjoni struktuuriüksused ei sõlmi määruses nr 966/2012 rahvusvaheliste organisatsioonide jaoks kehtestatud erikorra alusel IMG-ga uusi lepinguid kuni asjaomase isiku staatuse küsimuses täieliku selguse saamiseni. Selle kirja peale esitatud hagi vaadatakse läbi kohtuasjas C-184/17 P.

III. Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsused

A. Menetlus ja otsus kohtuasjas T-29/15

16. Üldkohtu kantseleisse 21. jaanuaril 2015 saabunud hagis, mis registreeriti numbriga T-29/15, taotles IMG 16. detsembri 2014. aasta otsuse tühistamist vastavalt ELTL artiklile 263.

17. Menetlusedokumendis, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 24. märtsil 2015, esitas komisjon vastuvõetamatuse vastuväite. 30. juuni 2015. aasta kohtumäärusega liitis Üldkohus vastuvõetamatuse vastuväite põhiküsimusega ja jättis kohtukulude üle otsustamise edaspidiseks.

18. IMG esitas 13. jaanuaril 2016 taotluse, et Üldkohus nõuaks komisjonilt välja OLAF-i lõpparuande ning seda aruannet käsitleva komisjoni õigustalituse õigusliku arvamuse¹⁴.

19. Üldkohus tegi kohtuasjas T-29/15 kohtuotsuse 2. veebruaril 2017. Kõigepealt leidis ta, et kumbagi komisjoni väidetud kahest hagi läbivaatamist takistavast asjaolust ei esine, kuna 16. detsembri 2014. aasta otsusel on IMG jaoks siduvad õiguslikud tagajärjed ning see ei ole üksnes 26. veebruari 2014. aasta esialgse õiguskaitse meetmeid kinnitav akt, mistõttu on selle otsuse näol tegemist vaidlustatava aktiga ja seega on IMG hagi vastuvõetav¹⁵.

11 Esialgset õiguskaitset kohaldati vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määruse (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlsi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT 2013, L 248, lk 1) artikli 7 lõikele 6.

12 Edaspidi „OLAF-i lõpparuanne“, mille kokkuvõte on esitatud kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuses, punkt 7.

13 16. detsembri 2014. aasta otsuse ainsa artikli sõnastuse kohaselt asendatakse selle otsuse lisaga algse rakendusotsuse lisa 2 (vt eriti selle uue lisa punkt 4.3.1, kus nimetatakse ära üksus, kellega IMG asendati, nimelt Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, edaspidi „GIZ“).

14 Üldkohtus toimunud menetlust on üksikasjalikult kirjeldatud kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuses, punktid 16–25.

15 Vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 28–78.

20. Sisuliste vaidlusküsimuste osas leidis Üldkohus seejärel, et ükski IMG esitatud seitsmest väitest¹⁶ ei ole põhjendatud ning tühistamishagi tuleb rahuldamata jätta¹⁷. Teiseks jättis Üldkohus rahuldamata IMG taotluse tõendite väljanõudmiseks ning mõistis IMG-lt välja kohtukulud¹⁸.

B. Menetlus ja otsus kohtuasjas T-381/15

21. Üldkohtu kantseleisse 14. juulil 2015 saabunud hagi, mis registreeriti numbriga T-381/15, taotles IMG 8. mai 2015. aasta kirja tühistamist vastavalt ELTL artiklile 263, samuti selles kirjas ette nähtud meetmete võtmisega talle väidetavalt tekitatud kahju hüvitamist vastavalt ELTL artiklile 268.

22. Menetlusedokumentis, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 25. septembril 2015, esitas komisjon vastuvõetamatuse vastuväite. 29. jaanuari 2016. aasta kohtumäärusega liitis Üldkohus vastuvõetamatuse vastuväite põhiküsimusega ja jättis kohtukulude üle otsustamise edaspidiseks.

23. Menetluse kirjaliku ja suulise osa staadiumis taotles komisjon, et kohtutoimikust kõrvaldataks kaks IMG esitatud dokumenti, nimelt OLAF-i lõpparuanne ja komisjoni õigustalituse õiguslik arvamus, milles seda aruannet analüüsitakse¹⁹.

24. Üldkohus tegi kohtuasjas T-381/15 kohtuotsuse 2. veebruaril 2017. Kõigepealt võttis Üldkohus komisjoni poolt välja toodud hagi läbi vaatamist takistava kahe asjaolu osas seisukoha, et tühistamishagi on vastuvõetav niivõrd, kuivõrd see puudutab vaidlustatud kirjas nimetatud meedet, millega komisjon otsustas, et kuni IMG õigusliku staatuse osas esineb kahtlusi, ei saa IMG „rahvusvahelise organisatsioonina“ taotleda õigust viia ellu eelarve kaudse täitmise projekte, ent ülejäänud osas on hagi vastuvõetamatu, kuna IMG-l puudub põhjendatud huvi selle vaidlustamiseks²⁰.

25. Sisuliste vaidlusküsimuste osas leidis Üldkohus seejärel, et ükski IMG esitatud kaheksast väitest²¹ ei ole põhjendatud ning tühistamishagi tuleb seega rahuldamata jätta²². Teiseks jättis Üldkohus rahuldamata IMG kahju hüvitamise nõude ning mõistis kohtukulud välja IMG-lt²³.

26. Viimaks rahuldab Üldkohus komisjoni taotluse kõrvaldada toimikust komisjoni õigustalituse arvamus, ent jättis rahuldamata taotluse kõrvaldada OLAF-i lõpparuanne²⁴.

IV. Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte seisukohad

27. Kahe apellatsioonkaebusega, mis saabusid Euroopa Kohtu kantseleisse 11. aprillil 2017 ja mis on registreeritud numbritega C-183/17 P ja C-184/17 P, palus IMG Euroopa Kohtul vastavalt:

- tühistada kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus ja lahendada kohtuasi lõplikult, tühistades 16. detsembri 2014. aasta otsuse ning mõistes kohtukulud välja komisjonilt;

16 Väited, mida on kajastatud kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuses, punkt 26.

17 Vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 79–169.

18 Vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 170–175.

19 Üldkohtus toimunud menetlust on üksikasjalikult kirjeldatud kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuses, punktid 18–25.

20 Vt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 29–75.

21 Väited, mis on välja toodud kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuses, punkt 76.

22 Vt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 76–160.

23 Vt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 161–173 ja 185.

24 Vt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 174–184.

- tühistada kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus ja lahendada kohtuasi lõplikult, tühistades esiteks 8. mai 2015. aasta kirja ja mõistes teiseks komisjonilt välja hüvitise selles kirjas ette nähtud meetmete võtmisega väidetavalt tekitatud kahju eest, ning mõista komisjonilt tervikuna välja mõlemas kohtuastmes kantud kohtukulud.

28. Kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud vastustaja vastuses ja repliigis palus komisjon Euroopa Kohtul mõlemad apellatsioonkaebused rahuldamata jätta ning mõista kõik kohtukulud välja IMG-lt.

29. Lisaks esitas komisjon mõlemas kohtuasjas vastuapellatsioonkaebused, millega ta palus Euroopa Kohtul esiteks tühistada kohtuasjades T-29/15 ja T-381/15 tehtud otsused osas, milles lükati tagasi esimeses kohtuastmes esitatud vastuvõetamatuse vastuväited, teiseks lahendada see vaidlusküsimus lõplikult, tunnistades IMG poolt esitatud tühistamishagid vastuvõetamatuks ning kolmandaks mõista kohtukulud välja IMG-lt. Lisaks sellele taotleb komisjon kohtuasjas C-184/17 P, et Euroopa Kohus kõrvaldaks kohtuasja toimikust OLAF-i lõpparuande ning eemaldaks kõik viited sellele aruandele ning selle sisule²⁵.

30. Kohtuasjad C-183/17 P ja C-184/17 P liideti 20. märtsi 2018. aasta otsusega suuliseks menetluseks ja tulevikus kohtuotsuse tegemiseks ühte menetlusse.

31. IMG ja komisjon esitasid oma suulised seisukohad kohtuistungil, mis toimus 13. juunil 2018.

V. Analüüs

32. Kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse ja kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuse tühistamiseks esitatud apellatsioonkaebusi on IMG põhjendanud vastavalt kohtuasjas C-183/17 P²⁶ nelja väitega ning kohtuasjas C-184/17 P²⁷ viie väitega, mis osaliselt kattuvad. Lisaks kritiseerib ta kohtuasjas C-183/17 P Üldkohtu otsust lükata tagasi tema taotlus OLAF-i lõpparuande väljanõudmiseks. Kohtuasjas C-184/17 P vaidlustab ta kahju hüvitamise nõude rahuldamata jätmise ning Üldkohtu otsuse tunnistada seda aruannet käsitlev komisjoni õigustalituse arvamus vastuvõetamatuks ja mitte võtta seda toimikusse.

33. Neis kohtuasjades esitatud vastuapellatsioonkaebustes vaidlustab komisjon omakorda Üldkohtu otsuse osas, milles leiti, et IMG tühistamishagide esemeks olevate aktide näol on tegu vaidlustatavate aktidega. Lisaks sellele heidab komisjon kohtuasjas C-184/17 P Üldkohtule täiendava võimalusena ette, et ta ei kõrvaldanud kohtuasja toimikust OLAF-i lõpparuannet.

34. Seoses viimati nimetatud väitega märkin, et kõnealust aruannet puudutavad poolte taotlused näivad siiski olevat muutunud ainetuks, kuna komisjoni suulistest seisukohtadest nähtub, et paar päeva enne Euroopa Kohtu istungit edastas ta ise kõnealuse aruande ja selle lisad IMG-le, mida viimane kohtuistungil ka kinnitas.

²⁵ Viimati nimetatud taotlus näib mulle kohtuistungil poolte esitatud teavet silmas pidades siiski olevat muutunud ainetuks (vt käesoleva ettepaneku punkt 34).

²⁶ IMG väited on kokkuvõtlikult järgmised: „(1) Põhjemiskohustuse rikkumine – Kohtu põhjemiskohustuse rikkumine – Toimiku moonutamine; (2) [Määruse nr 1605/2002] ja [määruse nr 966/2012] rikkumine – [Määruse nr 2342/2002] ja [määruse nr 1268/2012] rikkumine – Kohtu põhjemiskohustuse rikkumine – Toimiku moonutamine; (3) Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte rikkumine – Põhjemiskohustuse rikkumine – Kohtu põhjemiskohustuse rikkumine – [määruse nr 966/2012] artikli 61 lõike 1 ja artikli 60 lõike 2) rikkumine; (4) Hea halduse põhimõtte rikkumine – Ärakuulamisõiguse rikkumine“.

²⁷ IMG väited on kokkuvõtlikult järgmised: „(1) Üldkohtu kodukorra, Üldkohtu kodukorra praktiliste rakendussätete ja kaitseõiguste rikkumine – Kostja põhjemiskohustuse rikkumine – Esimese astme kohtu põhjemiskohustuse rikkumine – Toimiku moonutamine; (2) [Määruse nr 966/2012] ja [määruse nr 1268/2012] rikkumine – Ilmse hindamisvea eiramine – Esimese astme kohtu põhjemiskohustuse rikkumine – Toimiku moonutamine; (3) Kaitseõiguste rikkumine – Esimese astme kohtu põhjemiskohustuse rikkumine – Toimiku moonutamine; (4) Proportsionaalsuse põhimõtte rikkumine – Esimese astme kohtu põhjemiskohustuse rikkumine – Toimiku moonutamine; (5) Õiguskindluse põhimõtte rikkumine – Esimese astme kohtu põhjemiskohustuse rikkumine – [määruse nr 966/2012] artikli 61 rikkumine“.

35. Lisaks kordan, et käesolevas ettepanekus, mis puudutab allpool toodud põhimõttelisi õigusküsimusi, käsitletakse üksnes vastuapellatsioonkaebustes esitatud vastuvõetamatuse vastuväiteid ning mõningaid aspekte, mis on seotud mõlema apellatsioonkaebuse teise väitega, samuti kohtuasjas C-183/17 P esitatud neljanda väitega ja kohtuasjas C-184/17 P esitatud kolmanda väitega²⁸.

A. IMG hagides vaidlustatud aktide vaidlustatavus (vastuapellatsioonkaebused liidetud kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P)

36. Komisjoni vastuapellatsioonkaebustes on esitatud sellised menetluslikud kaalutlused, mis puudutavad konkreetset IMG poolt Üldkohtule esitatud hagide vastuvõetavust ja mida tuleb käsitleda enne IMG apellatsioonkaebustes esitatud sisuliste probleemide analüüsimist.

37. Kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud vastuapellatsioonkaebustes²⁹ palub komisjon vaidlustatud kohtuotsused tühistada, kuna Üldkohus olevat õigust valesti kohaldanud, leides, et vastavalt 16. detsembri 2014. aasta otsus ja 8. mai 2015. aasta kiri on vaidlustatavad aktid ELTL artikli 263 tähenduses ning et sellest tulenevalt on nende aktide peale esitatud IMG tühistamishagid vastuvõetavad.

38. IMG leiab, et Üldkohus on vastuvõetamatuse vastuväidete tagasilükkamist nõuetekohaselt põhjendanud. Alljärgnevatel põhjustel nõustun ma selle seisukohaga.

1. Kõnealuste aktide siduvad õiguslikud tagajärjed

39. Komisjon vaidlustab oma taotluste põhjendusena esiteks Üldkohtu seisukoha, et 16. detsembri 2014. aasta otsuse ja 8. mai 2015. aasta kirjaga kaasnesid IMG huve mõjutavad siduvad õiguslikud tagajärjed, kuna komisjoni hinnangul see nõnda ei olnud.

40. Juhin tähelepanu sellele, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saab ELTL artikli 263 alusel esitatava tühistamishagiga vaidlustada kõiki liidu institutsioonide akte, mis tekitavad asjaomase kolmanda isiku huve mõjutavaid ning selgelt tema õiguslikku olukorda muutvaid siduvaid õiguslikke tagajärgi. Määramaks kindlaks, kas akt selliseid tagajärgi tekitab, tuleb lähtuda nimelt selle akti eesmärgist ja sisust ning selle andmisega seotud faktilistest ja õiguslikest asjaoludest, kusjuures see, millises vormis see akt antud on, on põhimõtteliselt selle küsimuse puhul tähtsusetu³⁰.

41. Kohtuasjas C-183/17 P väidab komisjon 16. detsembri 2014. aasta otsuse osas sisuliselt, et selline üksus, millele komisjon on usaldanud eelarve täitmise ülesande, nagu seda on IMG, ei saa vaidlustada sellist akti nagu eelnimetatud otsus, millega antakse see ülesanne tulevikus mõnele teisele üksusele, antud juhul GIZ-ile³¹.

28 Vt ka käesoleva ettepaneku punktid 5 ja 6.

29 Märgin, et vaidlust pole selles, et need vastuapellatsioonkaebused vastavad Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 178 ja eriti selle lõikes 2 sätestatud nõuetele.

30 Vt eriti 19. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus komisjon vs. Total ja Elf Aquitaine (C-351/15 P, EU:C:2017:27, punktid 35 ja 36), 11. oktoobri 2017. aasta kohtumäärus Guardian Glass España, Central Vidriera vs. komisjon (T-170/16, EU:T:2017:722, punkt 85 jj) ning 8. mai 2018. aasta kohtuotsus Esso Raffinage vs. Euroopa Kemikaaliamet (T-283/15, EU:T:2018:263, punktid 49–51).

31 Komisjon viitab siin konkreetset kohtuasjas T-29/15 tehtud otsusele, punktid 46, 50–52, 57 ja 59–63.

42. Komisjoni hinnangul on Üldkohus õigust valesti kohaldanud, asudes seisukohale, et 16. detsembri 2014. aasta otsusega tehtud muudatuse õiguslik tagajärg on, et IMG kaotab talle algse rakendusotsusega antud võimaluse sõlmida delegerimisleping. Esiteks väidab ta, et määruse nr 966/2012 artikli 84 sõnastusest³² tuleneb, et selle alusel vastu võetud rahastamisotsus, nagu 16. detsembri 2014. aasta otsus seda on, on nii eelarveliselt kui ka õiguslikult siduva kulukohustuse võtmisele eelnev³³ puhtalt komisjoni-sisene akt, mis ei tekita kolmandatele isikutele seega mingisuguseid õiguslikke tagajärgi. Teiseks väidab komisjon, et üksnes IMG nimetamine algses rakendusotsuses ei andnud talle õigust delegerimislepingu sõlmimisele³⁴, mistõttu saavad selle akti muutmisel selliselt, et üksusena, kellega selline leping sõlmitakse, on seal tema asemel nimetatud GIZ, olla IMG olukorrale üksnes faktilised, aga mitte õiguslikud tagajärjed. Kolmandaks leiab komisjon, et Üldkohus on väärtalt juhindunud riigihankemenetlusi puudutavast kohtupraktikast, kuna liidu finantsmääruses sätestatud eelarve kaudse täitmise kord on väga erinev.

43. Leian siiski, et komisjoni esitatud etteheited on osaliselt halvasti põhjendatud ning osaliselt vastuvõetamatud. Esiteks leidis Üldkohus – minu hinnangul õigesti –, et 16. detsembri 2014. aasta otsust ei saa käsitada komisjoni-sisese aktina³⁵, kuna selle otsuse eesmärk oli nimelt võtta IMG-lt võimalus sõlmida määruse nr 966/2012 sätete alusel³⁶ komisjoniga delegerimislepinguid, ning ma leian, et komisjoni poolt viidatud kohtupraktika pinnalt ei saa asuda teistsugusele seisukohale³⁷. Teiseks, isegi kui on ilmne, et IMG-l ei ole tegelikult kunagi tekkinud õigust selle võimaluse realiseerumisele, on samavõrd tõsi, et vaidlustatud otsuse õiguslik tagajärg on see, et huvitatud isikult võetakse üheselt mõistetavalt ja lõplikult ka see võimalus, kuivõrd IMG asendamise tõttu GIZ-iga ei olnud esimesena nimetatu näol enam tegemist üksusega, keda oleks vajaduse korral saanud kõnealuse projekti eelarve täitmiseks volitada³⁸. Seoses viimase ülalmainitud argumendiga, mis puudutab väidetavalt ekslikku juhendumist riigihankeid käsitlevast kohtupraktikast, piisab minu meelest sellest, kui märkida, et komisjon ei ole seda argumenti põhjendanud sellisel määral³⁹, et Euroopa Kohus saaks seda arvesse võtta⁴⁰.

32 Nimetatud artikli 84 „Rahastamisotsus“ lõiked 1–3 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Iga kuluartikli suhtes võetakse kulukohustus [...].

2. [...] eelneb kulukohustuse võtmisele rahastamisotsus, mille teeb institutsioon [...].

3. Lõikes 2 osutatud rahastamisotsuses määratakse kindlaks taotletav eesmärk, oodatavad tulemused, eelarve täitmise viis ja kogusumma. See sisaldab ka rahastatavate meetmete kirjeldust ja igale meetmele eraldatud summa suurust ning rakendamise soovituslikku ajakava.

Kaudse eelarve täitmise korral täpsustatakse [seal] ka artikli 58 lõike 1 [punkti] c kohaselt volitatud üksus [...], üksuse [...] valimiseks kasutatud kriteeriumid ja [talle] delegeeritud ülesanded“.

33 Komisjoni hinnangul tuleneb õiguslikult siduv kulukohustus „lepingust, delegerimisest vms“ ning eelarvevahendite käsutajal on selles küsimuses kaalutusõigus.

34 Komisjon rõhutab, et algse rakendusotsuse artiklis 3, mida vaidlustatud otsusega ei muudetud, on märgitud, et eelarve ühise täitmise korral „võib“ lisades nimetatud üksustele anda eelarve täitmisega seotud ülesanded, mitte ei „pea“ seda tegema.

35 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tähendab see akti, mis tekitab tagajärgi ainult haldusasutuse piires ega tekita kolmandatele isikutele õigusi või kohustusi (vt eriti 6. aprilli 2000. aasta kohtuotsus Hispaania vs. komisjon, C-443/97, EU:C:2000:190, punkt 28, ning 22. aprilli 2015. aasta kohtuotsus Planet vs. komisjon, T-320/09, EU:T:2015:223, punkt 63).

36 Nagu kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse punktis 50 märgitakse: „see, et pole kindel, kas eelarvevahendite käsutaja sõlmib delegerimislepingu [GIZ-iga], ei mõjuta kuidagi tõdemust, et igal juhul on see leping võimalik sõlmida vaid [GIZ-iga] ja mitte [IMG-ga]“, kes pärast vaidlustatud otsuse tegemist pole enam rahastamiskõlblik.

37 Komisjon tugineb sellega seoses peamiselt 25. veebruari 1988. aasta kohtuotsusele Les Verts vs. parlament (190/84, EU:C:1988:94, punktid 7 ja 8), kuigi see kohtuotsus on määrusega nr 966/2012 võrreldes varasem ega puuduta sellist laadi otsust, nagu käesolevas asjas vaidlustatu.

38 Juhin tähelepanu sellele, et algses rakendusotsuses nimetati IMG-d üksuseks, kes on volitatud eelarve täitmisega seotud ülesannete täitmiseks „kui temaga sõlmitakse sellekohane [delegerimis]leping“ (vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punkt 4). Asjaomane isik rõhutab õigesti, et kuigi see otsus ei andnud talle õigust sellise lepingu sõlmimisele, tekitas see siiski õiguslikult olukorra, et juhul kui komisjon pidanuks hiljem soovima sellise lepingu sõlmida, oleks ta saanud selle sõlmida üksnes IMG-ga, ent 16. detsembri 2014. aasta otsusega see olukord lõpetati.

39 Märgin lihtsalt, et vaidlusaluse kohtuotsuse mitmes punktis, millele komisjon kohtuasjas C-183/17 P tehtud otsuse peale esitatud vastuapellatsioonkaebuse esimeses osas sõnaselgelt viitab (st kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 46, 50–52, 57 ja 59–63), tsiteerib Üldkohus vaid ühtainust kohtulahendit (8. jaanuari 2014. aasta kohtumäärus Stichting Sona ja Nao vs. komisjon, T-505/13 R, ei avaldata, EU:T:2014:1), millele komisjon liiti ise Üldkohtus tugines, ja mis näib mulle käesolevas asjas asjassepuutumatu olevat põhjustel, mille Üldkohus õigesti välja tõi (vt eelnimetatud kohtuotsus, punktid 61–63). Mis puudutab aga kohtuotsuseid, mida on tsiteeritud kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuses, punkt 56 (millele komisjon ei viita), siis need kajastavad (käesoleva ettepaneku punktis 40 käsitletud) väljakujunenud ja üldist kohtupraktikat, mis ilmselgelt ei seonu üksnes riigihangete valdkonnaga.

40 Kohtupraktikas on korduvalt leitud, et selleks, et Euroopa Kohus saaks teostada oma pädevust ja kontrollida kohtuotsuse seaduslikkust, tuleb apellatsioonkaebuses selgelt ära näidata vaidlustatava kohtuotsuse kritiseeritavad osad ning õiguslikud argumendid, millele konkreetne taotlus tugineb, et sellele oleks võimalik anda õiguslik hinnang, vastasel juhul on apellatsioonkaebus või konkreetne väide vastuvõetamatu (vt eriti 1. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Panalpina World Transport (Holding) jt vs. komisjon, C-271/16 P, ei avaldata, EU:C:2018:59, punkt 17).

44. Kohtuasjas C-184/17 P, mis puudutab 8. mai 2015. aasta kirja, leiab komisjon sisuliselt, et selline volitatud üksus nagu IMG ei saa vaidlustada sellist kirja, millega komisjon talle teatas, et kuni täieliku selguse saamiseni tema õigusliku staatuse küsimuses ei anta talle enam eelarve täitmisega seotud ülesandeid⁴¹.

45. Komisjoni hinnangul ei ole vaidlustatud kirjal IMG jaoks ei õiguslikke ega reaalseid tagajärgi, vaid need on üksnes faktilised ja potentsiaalsed. Komisjon toob välja, et ta teatas selles kirjas üksnes oma kavatsusest mitte enam sõlmida IMG-ga määruses nr 966/2012⁴² rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes kohaldamisele kuuluva eelarve kaudse täitmise korra alusel lepinguid, kuni püsivad asjaomase isiku õigusliku staatusega seotud kahtlused. Komisjon lisab, et IMG-l ei ole õigust lepingu sõlmimisele, mis sõltub komisjoni tahtest, ning veelgi vähem on tal õigust lepingu sõlmimisele sellise käesoleval juhul vaadeldava erilise menetluse kohaselt, mis on ette nähtud üksnes teatud organisatsioonide jaoks.

46. Siiski, arvestades ülalpool esitatud käsitlust, mis puudutas 16. detsembri 2014. aasta otsust, leian, et 8. mai 2015. aasta kiri ei mõjutanud IMG olukorda mitte üksnes faktiliselt ja potentsiaalselt, vaid see tekitas IMG-le siduvaid õiguslikke tagajärgi, kuna komisjon väljendas seal oma toonast tahet mitte sõlmida asjaomase isikuga uusi delegeerimislepinguid⁴³, mis on olemuselt otsus, mis välistas IMG jaoks kohe ja vahetult igasuguse võimaluse saada rahvusvahelise organisatsioonina eelarve täitmisega seotud ülesandeid, ning seda kuni uue korralduseni.

47. Seetõttu olen arvamusel, et Üldkohus ei läinud kahe vaidlustatud kohtuotsuse tegemisel õigusnormidega vastuollu, kui leidis, et 16. detsembri 2014. aasta otsus ja 8. mai 2015. aasta kiri tekitasid siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis mõjutasid oluliselt IMG huve, ning et sellest tulenevalt on aktid, mille viimane esitatud hagides vaidlustas, ELTL artikli 263 alusel vaidlustatavad.

2. Vaidlustatud aktide mittekinnitav laad

48. Teiseks vaidlustab komisjon ainult kohtuasjas C-183/17 P ka selle, et Üldkohus lükkas tagasi teise tema esitatud vastuvõetamatuse vastuväite. Komisjon ei nõustu Üldkohtu seisukohaga, et vaidlusalune 16. detsembri 2014. aasta otsus ei olnud akt, mis üksnes kinnitas 25. aprilli 2014. aasta kirja, millega see institutsioon teatas IMG-le esialgse õiguskaitse kohaldamisest 26. veebruaril 2014. IMG omalt poolt leiab, et Üldkohus lükkas selle vastuvõetamatuse vastuväite õigesti tagasi. Selline on ka minu seisukoht.

49. Esiteks leidis Üldkohus komisjoni hinnangul väärt, et „uus asjaolu“ oli see, et 16. detsembri 2014. aasta otsus välistas IMG jaoks delegeerimislepingu sõlmimise võimaluse „lõplikult“, samas kui 25. aprilli 2014. aasta kiri välistas selle üksnes „ajutiselt“ või „esialgu“⁴⁴.

41 Komisjon viitab otsesõnu kohtuasjas T-381/15 tehtud otsusele, punktid 44–48.

42 Konkreetsemalt vastavalt selle määruse artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktile ii, kus on sätestatud, et „[K]omisjon täidab eelarvet [...] kaudselt („kaudne eelarve täitmine“)[...], delegeerides eelarve täitmisega seotud ülesanded [...] rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele“.

43 Vaidlustatud kirja täpse sisu kohta vt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 10–16 ja 44, ning käesolevas kohtuasjas C-184/17 P esitatud komisjoni vastuapellatsioonkaebuses vaidlustatud aspektiga seoses eeskätt kaks viimati nimetatud punkti.

44 Siinkohal viitab komisjon otsesõnu kohtuasjas T-29/15 tehtud otsusele, punktid 70–73.

50. Tuletan sellega seoses meelde, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb esiteks, et teist lõplikuks muutunud otsust puhtalt kinnitava akti peale esitatud hagi on vastuvõetamatu⁴⁵ ning teiseks, et nõnda on see juhul, kui vaidlustatud akt ei sisalda varasema otsusega võrreldes ühtki uut faktilist või õiguslikku asjaolu⁴⁶. Sel juhul ei ole kõnealuse akti eesmärk tekitada selle aktiga kinnitatava otsusega võrreldes sõltumatuid siduvaid õiguslikke tagajärgi⁴⁷.

51. Käesoleval juhul võiks vaidlustatud kohtuotsusele esmapilgul vastu vaielda, nagu komisjon seda teeb, sellega, et vaidlustatud otsus oli vastu võetud samadel faktilistel asjaoludel, mis olid varem esialgse õiguskaitse kohaldamise aluseks, ehk seetõttu, et esinesid kahtlused IMG rahvusvahelise organisatsiooni staatuse osas ning et kõnealune otsus ei sisaldanud uusi asjaolusid⁴⁸. Siiski näib mulle vaieldamatu, et nende kahe akti andmise vahelisel ajal leidis aset rida sündmusi, millest saadi uusi andmeid; iseäranis sai komisjon 15. detsembril 2014 OLAF-i lõpparuande⁴⁹.

52. Eelkõige leian, et Üldkohus asus õigesti seisukohale, et kõnealused esialgse õiguskaitse meetmed erinesid 16. detsembri 2014. aasta otsusest, ja seda minu meelest nii nende õigusliku laadi kui ka tagajärgede poolest. Nagu Üldkohus rõhutas, peatasid esimesed neist komisjoniga delegeerimislepingute sõlmimise võimaluse IMG jaoks üksnes ajutiselt⁵⁰, samas kui vaidlustatud otsuse tagajärg oli see, et see võimalus välistati lõplikult, nimetades IMG asemele GIZ-i⁵¹. Niisiis ei piirdunud vaidlustatud otsus üksnes varasema akti sisu kinnitamisega, vaid see sisaldab eespool viidatud kohtupraktika tähenduses uusi asjaolusid, kuna selle otsuse ese ja õiguslik ulatus erinevad asjaomasele isikule 25. aprilli 2014. aasta kirjas teatavaks tehtud esialgse õiguskaitse meetmete omadest⁵².

53. Teiseks väidab komisjon, et kuigi kõnealune kiri ja 16. detsembri 2014. aasta otsus on vastu võetud erinevates haldusmenetlustes ja erineval õiguslikul alusel, nagu Üldkohus märkis⁵³, ei ole see märkus asjasse puutuv, kuna teine akt on ikkagi esimese akti *otsene ja automaatne tagajärg*.

45 Kinnitava otsuse peale esitatud hagi on vastuvõetamatu vaid juhul, kui kinnitatud otsus on muutunud lõplikuks, kuna selle peale ei ole määratud tähtaja jooksul hagi esitatud (vt eriti 31. mai 2017. aasta kohtuotsus DEI vs. komisjon, C-228/16 P, EU:C:2017:409, punkt 35).

46 Vt lisaks kohtuasjas T-29/15 tehtud Üldkohtu otsuse punktis 69 tsiteeritud kohtupraktikale eriti 15. juuli 2015. aasta kohtuotsus Westfälische Drahtindustrie jt vs. komisjon (T-393/10, EU:T:2015:515, punkt 107) ja 13. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus Intrasoft International vs. komisjon (T-403/12, EU:T:2015:774, punktid 48–52), Euroopa Kohtu praktikast vt 19. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus komisjon vs. Total ja Elf Aquitaine (C-351/15 P, EU:C:2017:27, punktid 37–49) ning 31. mai 2017. aasta kohtuotsus DEI vs. komisjon (C-228/16 P, EU:C:2017:409, punktid 33 ja 34).

47 Vt eriti 19. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus komisjon vs. Total ja Elf Aquitaine (C-351/15 P, EU:C:2017:27, punktid 37–49) ning 8. mai 2018. aasta kohtuotsus Esso Raffinage vs. Euroopa Kemikaaliamet (T-283/15, EU:T:2018:263, punktid 50 ja 81–83).

48 Pidades silmas 7. veebruari 2001. aasta kohtuotsust Inpesca vs. komisjon (T-186/98, EU:T:2001:42, punkt 49), lisab komisjon, et vaidlustatud otsust ei tehtud „asja uuel läbivaatamisel“. Mulle näib siiski, et viidatud kohtupraktikas pidas Üldkohus silmas haldusorgani võimalikku keeldumist uue hinnangu andmisest, mis on käesolevas kohtuasjas C-183/17 P käsitletavaga võrreldes teistsugune olukord. Samamoodi, kui Üldkohus mainis kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse punktis 69 „asja uut läbivaatamist“, viidates 22. mai 2012. aasta kohtuotsusele Svilluppo Globale vs. komisjon (T-6/10, ei avaldata, EU:T:2012:245, punkt 22), siis tuleb seda minu hinnangul vaadelda, lähtudes viimati nimetatud kohtuotsuse punktidest 21, 24, 31 ja 37, kus sellist asja uuesti läbivaatamise küsimuses käsitleti. Vt selle kohta 26. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Global Steel Wire jt vs. komisjon (C-454/16 P–C-456/16 P ja C-458/16 P, ei avaldata, EU:C:2017:818, punktid 30–35) ning 2. juuni 2016. aasta kohtuotsus Moreda-Riviere Treflerias jt vs. komisjon (T-426/10–T-429/10 ja T-438/12–T-441/12, EU:T:2016:335, punktid 545–549).

49 Vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse punktides 7–13 kajastatud sündmused.

50 Esialgse õiguskaitse meetmete ajutise ja muudetava iseloomu kohta vt analoogia alusel 5. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Mabrouk vs. nõukogu (T-175/15, EU:T:2017:694, punkt 147).

51 IMG rõhutab minu arvates õigesti, et 16. detsembri 2014. aasta otsus ei ole üldine ega ajutine, vaid kõrvaldab IMG konkreetselt ja lõplikult kahest Myanmari 2013. aasta tegevuskavas ette nähtud tegevusest.

52 Vt selle kohta 3. aprilli 2014. aasta kohtuotsus komisjon vs. Madalmaad ja ING Groep (C-224/12 P, EU:C:2014:213, punktid 69–72), kus nimelt rõhutati, et „[k]iireloomuliste meetmete [...] esialgsel hindamisel ei saa järgida samu kriteeriume kui need, mida peab arvestama [...] lõplikus otsuses“.

53 Siinkohal osundab komisjon kohtuasjas T-29/15 tehtud otsusele, punktid 74–76.

54. Ma ei jaga seda seisukohta, sest mulle näib, et nende hindamiskriteeriumide kohaselt, millest nii Euroopa Kohus kui ka Üldkohus korduvalt lähtunud on⁵⁴, ei ole vaidlustatud otsuse tegemise aluseks olnud normatiivne raamistik sama ning see otsus tekitab varem võetud meetmetega võrreldes iseseisvaid õiguslikke tagajärgi, mistõttu ei saa asuda seisukohale, et see üksnes kinnitab varasemaid meetmeid.

55. Kohtuasjas C-183/17 P vaidlustatud kohtuotsuses on minu hinnangul õigesti välja toodud, et komisjon kohaldas kõnealust esialgset õiguskaitset IMG rahvusvahelise organisatsiooni staatust puudutanud OLAF-i juurdluse raames ning sellise juurdluse läbiviimist käsitleva määruse nr 883/2013 sätete alusel⁵⁵, ent vaidlustatud otsus võeti vastu Euroopa Liidu üldeelarvest Myanmar rahastamist puudutava 2013. aasta iga-aastase tegevuskava raames ning liidu eelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju käsitleva määruse nr 966/2012 alusel. Teiseks märkis Üldkohus õigesti, et vaidlustatud otsus puudutas ka üht uut aspekti⁵⁶, kuivõrd üksnes selle otsuse peale esitatud tühistamishagiga saaks IMG vaidlustada neid asjaolusid, mis ei puuduta OLAF-i juurdlusega seotud meetmete õiguspärasust määruse nr 883/2013 sätete seisukohast, vaid nimetatud tegevuskava raames vahendite eraldamisega seotud meetmete õiguspärasust määruse nr 966/2012 sätete seisukohast.⁵⁷

56. Niisiis leian, et vastupidi komisjoni väidetele ei ole 16. detsembri 2014. aasta otsuse näol mingil moel tegemist kaebajale 25. aprilli 2014. aasta kirjas teatavaks tehtud esialgse õiguskaitse meetmete vahetu ja vääramatu järelmiga⁵⁸.

57. Kõiki neid asjaolusid arvesse võttes leian, et kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P vaidlustatud kohtuotsuste tegemisel ei ole Üldkohus komisjoni poolt esimeses kohtuastmes esitatud vastuvõetamatuse vastuväiteid tagasi lükates õigusnormidega vastuollu läinud. Kuivõrd Üldkohtus vaidlustatud kaks akti⁵⁹ olid vaidlustatavad, tuli nende peale esitatud IMG tühistamishagid vastuvõetavaks tunnistada, nagu Üldkohus minu hinnangul õigesti tegigi. Seetõttu olen arvamusel, et käesolevates kohtuasjades esitatud komisjoni vastuapellatsioonkaebused ei ole põhjendatud.

B. IMG staatust puudutavate otsuste põhjendatus liidu finantseeskirjade seisukohast (kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuste teine väide)

58. Kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuste teise väitega, mis käsitleb liidu finantseeskirjade rikkumist, põhjendamiskohustuse rikkumist ja toimiku materjalide moonutamist, leiab IMG sisuliselt, et Üldkohus asus ekslikult seisukohale, et kahtlused asjaomase isiku rahvusvahelise organisatsiooni staatuses olid piisavad, õigustamaks komisjoni 16. detsembri 2014. aasta otsust ja 8. mai 2015. aasta kirja.

59. Komisjon leiab seevastu, et kõnealune teine väide on vastuvõetamatu või vastasel juhul ilmselgelt põhjendamatu. Omalt poolt leian, et see väide on vastuvõetav, ent pole põhjendatud, võttes arvesse allpool toodud kaalutlusi, mis käsitlevad kõigepealt seda IMG argumenti, mis näib mulle kõige olulisem⁶⁰, ning seejärel neid, mis on minu hinnangul teisejärgulised.

54 Tühistamishagi vastuvõetavuse hindamisel konkreetse normatiivse konteksti ja vaidlustatud akti iseseisvate õiguslike tagajärgedega arvestamise kohta vt lisaks käesoleva ettepaneku 47. joonealuses märkuses viidatud kohtupraktikale ka 13. veebruari 2014. aasta kohtuotsus Ungari vs. komisjon (C-31/13 P, EU:C:2014:70, punkt 57 jj.) ning 8. detsembri 2011. aasta kohtuotsus Deutsche Post vs. komisjon (T-421/07, EU:T:2011:720, punkt 49 jj).

55 Vt ka käesoleva ettepaneku 11. joonealune märkus.

56 Viidatud kohtupraktika ja käesoleva ettepaneku punkti 50 jj tähenduses.

57 Vt eriti kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punkt 76.

58 Märgin kõrvalmärkusena, et näib vastuoluline olevat väita, nagu komisjon seda teeb, et vaidlustatud otsus oli 25. aprilli 2014. aasta kirja automaatne tagajärg, kuivõrd selles kirjas on sõnaselgelt märgitud, et sellel institutsioonil oli algse rakendusotsuse kohaselt IMG-ga lepingu sõlmimise otsustamisel lai kaalutusõigus (vt selle kirja sisu, mis on kajastatud kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuses, punktid 8 ja 85).

59 See tähendab 16. detsembri 2014. aasta otsus ja 8. mai 2015. aasta kiri.

60 Olgu märgitud, et komisjon keskendub nii vastustaja vastuses, vasturepliiis kui ka kohtukõnes kõnealusele osale.

1. Kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuste teise väite põhiosa

60. Kõnealuse teise väite sõnastuse kohaselt heidab IMG ette peamiselt seda, et Üldkohus ei kontrollinud nõuetekohaselt rikkumisi, mida IMG Üldkohtule esitatud hagides komisjonile süüks pani. Kõigepealt leiab IMG, et ekslik on vaidlustatud kohtuotsuste põhjendus, et asjaomane isik ei pidanud saama enne vaidlustatud aktide vastuvõtmist tutvuda OLAF-i poolt liikmesriikidelt saadud avaldustega⁶¹. Järgnevalt väidab ta, et nende kohtuotsuste põhjendused on puudulikud, sest Üldkohus ei ole selgitanud, miks piisab kahes vaidlustatud aktis IMG „rahvusvahelise organisatsiooni“ staatuse eitamiseks liidu finantseeskirjade seisukohast⁶² sellest, et viis riiki on selle staatuse kahtluse alla seadnud⁶³.

61. Komisjon on seevastu seisukohal, et apellatsiooniasemes on sellised väited vastuvõetamatud, kuna esiteks ei seonu need mitte õigus-, vaid faktiküsimustega, ning teiseks hõlmavad need argumente, mida esimeses kohtuasemes ei esitatud ja mis on seega uued. Komisjon lisab, et isegi kui leitakse, et need etteheited on vastuvõetavad, on need igal juhul ilmselgelt põhjendamatud, kuna Üldkohtule esitatud hagid ei puudutanud küsimust, kas IMG on liidu finantseeskirjade tähenduses rahvusvaheline organisatsioon või mitte⁶⁴, vaid nende eesmärk oli kindlaks teha, kas vaidlustatud aktide andmine jäi komisjonile liidu eelarve täitmiseks antud kaalutlusruumi piiridesse või mitte, arvestades asjaomase isiku õigusliku staatuse osas esinenud kahtlusi.

62. Omalt poolt leian *esmalt*, et need teise väite vastavas osas esitatud etteheited on vastuvõetavad, sest nagu IMG repliigis väitis, ei puuduta nendega seotud argumendid faktilisi asjaolusid ega ole uued. Esiteks tuginevad need argumendid väidetavale vastuolule õigusnormidega, kuna neis seatakse kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuses IMG hagi rahuldamata jätmise põhjendamiseks esitatud põhjendused. Teiseks kordavad need argumendid sisuliselt üht esimeses kohtuasemes kaitsnud IMG teesi, nimelt seda, et komisjon ei ole vaidlustatud otsuste tegemisel kõnealuseid finantseeskirju järginud⁶⁵.

63. *Teisalt* jagan ma *sisuliselt* komisjoni arvamust, et IMG tees on *ekslik*, kuna komisjon ega seetõttu ka Üldkohus ei ole võtnud seisukohta küsimuses, kas IMG on „rahvusvaheline organisatsioon“ – sellele ei ole antud õiguslikku hinnangut, mis on minu meelest keskse tähtsusega asjaolu. Üldkohus hindas tegelikult seda, kas komisjon võis teha sellekohastest kahtlustest lähtudes õiguspäraselt, see tähendab ilmselt hindamisviga tegemata ja õigusnormi rikkumata, otsuse mitte anda IMG-le kui rahvusvahelisele organisatsioonile eelarve täitmise seotud ülesandeid, kuni kõnealused kahtlused pole hajutatud⁶⁶. Siinkohal keskendub Üldkohus hageja kriitika alla sattunud vaidlustatud kohtuotsuste osades oma analüüsis küsimusele, kas komisjon ületas oma kaalutlusõiguse piire ja rikkus liidu

61 Selles osas viitab IMG konkreetsemalt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsusele, punkt 105, ning kohtuasjas T-381/15 tehtud otsusele, punktid 102, 105 ja 106.

62 Vt käesoleva ettepaneku 6. joonealuses märkuses nimetatud õigusaktid, kusjuures olgu märgitud, et kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse teine väide puudutab ühtaegu nii 2002. aasta finantseeskirju kui ka 2012. aasta finantseeskirju, ent kohtuasjas C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebus üksnes viimati nimetatud eeskirju. Selle kohta, millised sätted millisel ajal kohaldamisele kuulusid, vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punkt 27.

63 Sellega seoses kritiseerib IMG iseäranis kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse punkte 104–106, 109 ja 110 (mis sisalduvad osas, kus käsitletakse tema poolt selles kohtuasjas esitatud esimest ja teist väidet) ning kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuse punkte 102, 103 ja 108 (mis sisalduvad osas, kus käsitletakse tema poolt selles kohtuasjas esitatud kolmandat väidet). Kohtuistungil väitis IMG iseäranis, et Üldkohus eksis, kuna asjaolu, et üks riik rahvusvahelist organisatsiooni ei tunnusta või avaldab, et ta sellesse enam ei kuulu, ei sea kahtluse alla selle organisatsiooni õiguslikku olemasolu.

64 Kohtuistungil väitis komisjon, et IMG taotlus tuvastada, et ta siiski on rahvusvaheline organisatsioon, ei saa olla käesoleva kohtumenetluse ese, kuna see institutsioon ei ole selles küsimuses võtnud lõplikku seisukohta, vaid ta on väljendanud kahtlusi, ning selle staatuse kinnitamine ei ole ka liidu kohtute pädevuses.

65 Vt eriti kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 26, 79 ja 95, ning kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punkt 76.

66 Vt eriti kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 103–110, ning kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 98 (eelkõige) kuni 108, kust tuleneb, et Üldkohus leidis esiteks, et komisjon ei asunud vaidlustatud aktides seisukohale, et IMG ei ole rahvusvaheline organisatsioon, vaid otsustas mitte anda talle eelarve kaudse täitmise ülesandeid, kuni tema staatusega seotud kahtlused ei ole hajunud, ning teiseks leidis Üldkohus, et sellise otsuse tegemine ei olnud ilmselgelt mittevastav asjaoludele, mis antud asjas esinesid, ega vastuolus liidu finantseeskirjadga.

finantseeskirjade kohaldamisele kuuluvates sätetes sätestatud tingimusi, leides, et IMG rahvusvahelise organisatsiooni staatuse osas on kahtlusi, ja kohaldades neist lähtudes vaidlustatud aktidest tulenevaid järeldusi⁶⁷. Üldkohus vastas neile küsimustele eitavalt, põhjendades seda seisukohta minu hinnangul piisavalt.

64. Esimeses kohtuastmes toimunud menetluse eseme sellist määratlust silmas pidades näib mulle mittevajalik või lausa asjassepuutumatu käsitleda IMG väiteid, milles ta heidab ette, et Üldkohus ei võtnud arvesse seda, et ta vastas kõnealuste eeskirjade tähenduses „rahvusvaheliseks organisatsiooniks“ olemise kahele tingimusele⁶⁸, hoolimata mõne väidetavalt sellesse üksusse kuuluva või varem kuulunud riigi kõnealustest avaldustest, kuna üksnes viis riiki 16-st⁶⁹ esitasid selles küsimuses vastuväiteid⁷⁰. Leian, et need asjaolud ei ole ühelgi juhul sellised, mis kinnitaksid komisjoni õiguslikke eksimusi IMG rahvusvahelise organisatsiooni staatusega seotud kahtluste väljendamisel ja nende alusel ülalnimetatud järelduste kohaldamisel. Lisaks leian, et Üldkohus ei ole oma kontrollipädevust väärtalt teostanud, asudes seisukohale, et komisjon võis toimikusse kantud tõendeid arvesse võttes⁷¹ õiguspäraselt otsustada omamoodi ettevaatusabinõuna IMG-le liidu eelarve täitmise seotud ülesandeid mitte anda, kuni asjaomase isiku õigusliku staatuse küsimuses ei ole selgust.

65. Kolmandaks, mis puudutab IMG sissejuhatavaid argumente, mille kohaselt komisjoni kahtlused põhinevad OLAF-i juurdluse tulemusena tuvastatud asjaoludel, samas kui asjaomasel isikul ei ole võimaldatud neid õigel ajal vaidlustada⁷², siis tõden üksnes, et need argumendid ei puuduta teise väite käesoleva osa keskmes olevat liidu finantseeskirjade rikkumist, vaid kaitseõiguste tagamist, mida analüüsin käesolevas kohtuasjas esitatud muude väidetega⁷³ seondult, kuna see problemaatika on viimati nimetatud väidete põhiliseks esemeks.

66. Kõiki neid kaalutlusi silmas pidades pean kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuste teise väite eelpool käsitletud osas esitatud IMG etteheiteid põhjendamatuteks.

67 Eriti määruse nr 1605/2002 artikli 53d lõiget 1 ja määruse nr 966/2012 artikli 60 lõiget 2 (kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 95–110) ning määruse nr 966/2012 artikli 60 lõiget 2 ja määruse nr 1268/2012 artikli 43 lõiget 1 (kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 96–108).

68 See tähendab, et see on rahvusvaheline avalik-õiguslik organisatsioon ja loodud valitsustevahelise kokkuleppe alusel vastavalt määruse nr 1268/2012 artikli 43 lõike 1 punktile a, kus on sätestatud, millised on määruse nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktis ii nimetatud „rahvusvahelised organisatsioonid“.

69 Kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebustes märgib IMG, et ta loodi ja asutati „1994. aastal 16 riigi (Austria, Belgia, Hispaania, Itaalia, Kanada, Kreeka, Madalmaad, Norra, Prantsusmaa, Portugal, Rootsi, Saksamaa, Soome, Taani, Vene Föderatsioon ja Ühendkuningriik) valitsuse ning Euroopa Ühenduse Humanitaarameti (ECHO) vahel sõlmitud kokkuleppe alusel“.

70 Võttes arvesse, et väidetavalt IMG asutajaliikmeks olnud või praegu selle liikmeks olevad riigid on esiteks selle staatuse vaidlustanud ning teiseks väljendanud kahtlusi selle organisatsiooni asutamisel oma volikirjad esitanud isikute volitustega seoses (vt eriti kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 8, 85 ja 105, ning kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 4, 85 ja 98). Kohtuistungil Euroopa Kohtus väitis komisjon, et OLAF-i lõpparuandest tuleneb, et tegelikult näisid skeptilised olevat kõik küsitatud riigid, mitte ainult viis neist.

71 Konkreetsemalt, võttes arvesse 25. aprilli 2014. aasta kirja, kus komisjon tõi esiteks välja, et „mitu riiki (Hispaania, Portugal, Norra, Itaalia ja Belgia), mida IMG [nimetas] liikmete või asutajatena, ei pea ennast ei [selle] liikmeks ega asutajaks“, teiseks, et „ÜRO Peasekretariaat avaldas, et IMG ei ole spetsialiseeritud asutus“, ning viimaks, et „on kahtlusi seoses oma riiki IMG asutamisel esindanud isikute volituste osas“. Minu meelest ei olnud asjaomase isiku poolt komisjonile vastuseks esitatud tõendid nende põhimõtteliste eitavate väidete ümberlükkamiseks piisavad.

72 IMG lisab, et komisjon isegi ei saanud OLAF-i lõpparuandega tutvuda enne 15. detsembrit 2014, ent ei esita selle pinnalt minu meelest vaidlustatud kohtuotsuste suhtes selgeid etteheiteid.

73 See tähendab kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse neljas väide ja kohtuasjas C-184/17 P esitatud kolmas väide, mida käsitletakse käesolevas ettepanekus, punkt 78 jj.

2. Kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuste teise väite täiendavad osad

67. *Esiteks* väidab IMG kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuste teise väite alguses sisuliselt, et vaidlustatud kohtuotsustes esitatud Üldkohtu põhjendused tuginevad õigusvastaselt aluseks võetud eeldusele, kuna see kohus läks õigusnormidega vastuollu ja moonutas toimiku materjale⁷⁴. IMG leiab, et Üldkohus on nendes kohtuasjades vaidlustatud aktidele, see tähendab vastavalt 16. detsembri 2014. aasta otsusele ja 8. mai 2015. aasta kirjale omistanud ebaõiged põhjendused.

68. Märgin, et siinkohal, nagu IMG isegi ütleb ning nagu komisjon oma vastuväites välja toob, on tegu argumendiga, mis kordab neis kahes kohtuasjas esitatud apellatsioonkaebuste esimeses väites juba esitatud etteheiteid, mis ei ole käesoleva ettepaneku ese. Märgin lihtsalt, et mulle näib, et Üldkohus ei soovinud neis lõikudes, millele IMG viitab⁷⁵, kajastada neis aktides endis sisalduvaid põhjendusi, nagu hageja väidab, vaid nende aktide andmise konteksti, et eeskätt välja tuua asjaolu, et komisjon teatas IMG-le enne vaidlustatud otsuste tegemist, et tal on kahtlusi IMG õigusliku staatuse osas⁷⁶. Niisiis on väide, et need vaidlustatud kohtuotsuste põhjendused on väärad, ilmselgelt põhjendamatu, kuna IMG on minu meelest neid kohtuotsuseid valesti mõistnud.

69. *Teiseks* tugineb IMG kohtuasjas C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuse teises väites *toimiku materjalide moonutamisele*⁷⁷, vaieldes vastu Üldkohtu seisukohale, et asjaomane isik ei esitanud tõendeid, mis võimaldaksid komisjoni väljendatud kahtlused ümber lükata, kuigi IMG esitas komisjonile ja hiljem Üldkohtule hulk dokumente, millega ta soovis tõendada, et need kahtlused ei olnud põhjendatud. Hageja väidab, et kaheksast tema silmaspeetud tõendist tulenes, et „viis kõnealust riiki [78] allkirjastasid IMG asutamisakti; et Norra allkirjastas IMG põhikirja; et Belgia, Norra ja Portugal osalesid IMG juhtorgani kokkusaamistel. Lisaks oli 25. novembri 1994. aasta kokkusaamise eesistuja kahel korral tuvastanud, et need viis liikmesriiki allkirjastasid IMG asutamisakti, ning liiti polnud mitte ükski nendest riikidest teatanud IMG-le IMG-st välja astumisest“⁷⁹. Komisjon selle etteheitega ei nõustu, vaieldes vastu nii hageja käsitlesele kui ka viimase poolt kõnealustele tõenditele antud hinnangule.⁸⁰

70. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et apellatsioonimenetluses ei saa Euroopa Kohtus vaidustada hinnangut, mille Üldkohus on andnud talle esitatud toimiku materjalide tõenduslikule väärtusele, välja arvatud juhul, kui on rikutud tõendamiskoormist ja tõendite esitamist puudutavaid norme või kui nimetatud tõendeid on moonutatud. Liati ei saa apellant Üldkohtule esitatud tõendite moonutamisele tuginemise katte all tegelikult taotleda nende tõendite ja iseäranis nende omistatava tõendusliku väärtuse uut hindamist, mis väljub Euroopa Kohtu pädevusest⁸¹.

74 Selles osas kritiseerib IMG konkreetset kohtuasjas T-29/15 tehtud otsust, punktid 103, 105, 106, 109 ja 110, ning kohtuasjas T-381/15 tehtud otsust, punktid 98 ja 99.

75 See tähendab üks osa kohtuasjas T-29/15 tehtud otsusest, punkt 89, ja üks osa kohtuasjas T-381/15 tehtud otsusest, punkt 98.

76 IMG tsiteeritud lõikude sõnastusest tuleneb tegelikult, et Üldkohus viitab sõnaselgelt vaidlustatud kohtuotsuste eelmistele punktidele (see tähendab kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 85–88, ja kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punkt 85), kus kohus kajastab kirju, mille asjaomane isik sai enne vaidlustatud aktide andmist ja eeskätt 25. aprilli 2014. aasta kirja, kus komisjon näitas talle ära nende kahtluste põhjused.

77 Hageja osundab siinkohal konkreetset kohtuasjas T-381/15 tehtud otsusele, punktid 102 ja 106.

78 See tähendab kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuse punktide 85 ja 98 kohaselt „Belgia, Hispaania, Itaalia, Norra ja Portugal“.

79 IMG väidab ka, et ta „tõepoolest ei esitanud kõnealuse viie riigi kinnitusi, ent kusagilt ei tulene sellises vormis tõendi esitamise nõuet“. Selles osas piisab, kui märkida, et Üldkohus tõi, nagu IMG ka kohe seejärel mõõnab, sellise kinnituse välja üksnes näitena.

80 Vastustaja vastuse lõigus, mis puudutab kohtuasjas C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuse esimest väidet, ent millele ta viitab ka käesoleva teise väitega seoses, väidab komisjon vastu, et IMG „jätab tähelepanuta [...] asjaolu, et Üldkohus hindas tõendeid kogumis“ ning „hakkab dokumente eraldivõetuna ükshaaval analüüsima, moonutades kohtuotsuse põhjendusi“. Seoses teise väitega leiab komisjon, et „[apellatsioonkaebuse] punktis 51 nimetatud dokumendid ei tõenda rahvusvahelise organisatsiooni staatust ega [saa] hajutada neid kahtlusi“.

81 Vt eelkõige 9. juuni 2011. aasta kohtuotsus Comitato „Venezia vuole vivere“ jt vs. komisjon (C-71/09 P, C-73/09 P ja C-76/09 P, EU:C:2011:368, punktid 152, 153 ja 159), 30. juuni 2016. aasta kohtumäärus Slovenská pošta vs. komisjon (C-293/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:511, punktid 29 ja 39), 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus komisjon vs. Keramag Keramische Werke jt (C-613/13 P, EU:C:2017:49, punktid 26, 27 ja 37–39) ning 16. novembri 2017. aasta kohtuotsus Ludwig-Bölkow-Systemtechnik vs. komisjon (C-250/16 P, EU:C:2017:871, punktid 38 ja 39).

71. Käesoleval juhul näib mulle, et kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuse punktides 102 ja 106, mida iseäranis kritiseeritakse, leidis Üldkohus sisuliselt, et pidades silmas IMG esitatud tõendeid, ei tõendanud ta piisavalt, et hoolimata OLAF-ile esitatud avaldustest käsitavad kõnealused riigid iseennast tegelikult jätkuvalt IMG liikmetena. Ma leian, et Üldkohtu poolt nende tõendite tõendusväärtusele antud hinnangust ei nähtu kuidagi, et nende sisu oleks moonutatud, ning iseäranis ei ole IMG mingil moel tõendanud, et Üldkohus oleks neid sisuliselt vääriti mõistnud.

72. *Kolmandaks* leiab IMG – endiselt kohtuasjas C-184/17 P –, et Üldkohus rikkus *põhjendamiskohustust*, väites, et vaidlustatud kohtuotsus sisaldab esiteks vastuolulisi põhjendusi, mis puudutavad komisjoni poolt enne OLAF-i juurdlust võetud seisukohtade tähtsusetust, ning teiseks vaieldavaid põhjendusi, mis puudutavad IMG *financial backing*'u (finantsgarantiide) kahtluse alla seadmist pärast teatud riikide vastuväidete esitamist⁸².

73. Tuletan meelde, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei pea Üldkohus põhjendama iga oma valikut, kui ta otsustab oma otsuse toetuseks kasutada teatavat tõendit mõne muu tõendi asemel. Siiski peab kohtuotsuse põhjendusest nähtuma selgelt ja ühemõtteliselt Üldkohtu arutluskäik, et huvitatud isikutel oleks võimalik mõista tehtud lahendi põhjendusi ja Euroopa Kohus saaks teostada oma kohtulikku kontrolli⁸³.

74. Mis puudutab käesoleval juhul esimest ülalnimetatud etteheidet, mis seondub kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuse kontekstist välja rebitud punktiga 105, siis märgin, et vaidlusalusele osale eelnevaid punkte⁸⁴ arvestades selgub ühemõtteliselt, et Üldkohus soovis siin tagasi lükata IMG argumendi, mis puudutas seda, et komisjon oli teda varem rahvusvahelise organisatsioonina käsitanud, tuues välja, et komisjoni sellised seisukohad olid võetud enne seda, kui OLAF-i juurdluse pinnalt tekkisid kahtlused, mille tõttu see institutsioon oma seisukohta muutis ja mis on määrav Üldkohtu järeldustes. See, et see kohus ei võtnud asjaomase isiku esitatud etteheite kohaselt eeldatavasti arvesse IMG poolt OLAF-i juurdluse käigus esitatud tõendeid, ei saa minu hinnangul olla käsitav vastuoluna ega seada kahtluse alla seda küsimust puudutavate põhjenduste piisavust⁸⁵. Seetõttu tuleb see etteheide tagasi lükata.

75. Mis puudutab teist ülalnimetatud etteheidet, mis seondub sellesama kohtuotsuse punktidega 102 ja 108, siis märgin, et sisuliselt vaidlustab IMG Üldkohtu seisukoha, et selle üksuse liikmeks mitteolevate riikide avaldused peaksid nende enda väite kohaselt välistama IMG kvalifitseerimise rahvusvaheliseks organisatsiooniks, sest seetõttu jääb ta ilma nende rahalisest toetusest, samas kui viimati nimetatud asjaolu ei ole selline tingimus, mis peab olema 2012. aasta finantseeskirjade kohaselt sellise kvalifikatsiooni omistamiseks täidetud⁸⁶. Mulle näib neid kahte kritiseeritud kohtuotsuse punkti analüüsides siiski, et Üldkohus ei ole sellist põhjendust esitanud⁸⁷, ning seal toodud arutluskäik on iseenesest selge ja põhjendab seda järeldust, mille põhjendamiseks see esitatud on, nõnda et see etteheide on ilmselgelt põhjendamatu.

82 Siinkohal kritiseerib IMG vastavalt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsust, punkt 105 ning punktid 102 ja 108.

83 Vt eelkõige 25. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Slovakkia vs. komisjon (C-593/15 P ja C-594/15 P, EU:C:2017:800, punktid 73 ja 74), 7. märtsi 2018. aasta kohtuotsus SNCF Mobilités vs. komisjon (C-127/16 P, EU:C:2018:165, punkt 34) ning 7. juuni 2018. aasta kohtuotsus Equipolymers jt vs. nõukogu (C-363/17 P, ei avaldata, EU:C:2018:402, punktid 44–46).

84 Nimetatud kohtuotsuse punktid 103 ja 104, mis on sõnastatud järgmiselt: „[n]eil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et komisjon ei rikkunud õigusnormi ega teinud ilmset hindamisviga, leides, et hageja rahvusvahelise organisatsiooni staatuse osas esinevad kahtlused, võttes arvesse nende riikide poolt esitatud avaldusi“ ning „[H]ageja sellekohased argumendid ei sea seda järeldust kahtluse alla“.

85 Samamoodi leiab komisjon, et kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus ei ole ebapiisavalt põhjendatud ka osas, mis puudutab selle institutsiooni seisukoha muutmist IMG suhtes.

86 Komisjon leiab seevastu, et asjasse puutuvate riikide rahalise toetuse võis IMG õigusliku staatusega seotud kahtlusi arvesse võttes õiguspäraselt kahtluse alla seada.

87 Peamiselt on vastavalt punktides 102 ja 108 märgitud, et „[IMG] ei esitanud ei komisjonile ega Üldkohtule selliseid tõendeid nagu kõnealuste riikide kinnitused, mis kinnitaksid, et hoolimata OLAF-ile tehtud avaldustest leiavad need riigid jätkuvalt, et nad on IMG liikmed. Asjaolu, et kehtib eeldus, et rahvusvahelise organisatsiooni liikmeks olevad riigid peaksid seda organisatsiooni rahaliselt toetama, on selles osas asjassepuutumatu“ ning „kuivõrd [IMG] väidab, et ta vastab kahele tingimusele, mis on nõutavad selleks, et olla rahvusvaheline organisatsioon [...] ja et komisjon tõlgendab rahvusvahelise organisatsiooni mõistet ekslikult [...], siis tuleb igal juhul märkida, et need argumendid ei väära tõdemust, et komisjon võis kahelda [IMG] rahvusvahelise organisatsiooni staatuses, võttes arvesse seda, et riigid, kes olid loetletud IMG liikmete või asutajatenä, seda asjaolu eitavad“ (vt ka käesoleva ettepaneku 71. joonealune märkus).

76. Minu hinnangul tuleneb eelnevast, et vaidlustatud kohtuotsuse nende punktide puhul, mida need kaks etteheidet puudutavad, ei ole põhjendamiskohustust rikutud.

77. Olen kokkuvõttes arvamusel, et IMG poolt kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuste teine väide tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

C. IMG poolt välja toodud kaitseõiguste ulatus (kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse neljas väide ja kohtuasjas C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuse kolmas väide)

78. Minu meelest tuleks kaitseõiguste võimaliku rikkumisega seotud argumente, mille IMG tõi välja vastavalt kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse neljandas ning kohtuasjas C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuse kolmandas väites, käsitleda täiendavalt, ent siiski eraldi, kuna nende väidete sõnastus osaliselt ühtib, kuid on ka mõningaid erinevusi.

1. Kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse neljas väide

79. Kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse neljandas väites heidab IMG ette, et Üldkohus kohaldas vaidlustatud kohtuotsuses⁸⁸ väärtalt hea halduse põhimõtet ja ärakuulamisõigust⁸⁹. Sarnaselt komisjonile, kes vastustaja vastuses need argumendid ümber lükkab⁹⁰, leian, et see väide ei ole järgnevalt toodud põhjustel põhjendatud või on lausa ilmselgelt põhjendamatu.

80. *Esiteks*, viidates ühele Üldkohtu otsusele, mis puudutab *igaiühe õigust olla ära kuulatud enne* tema õigusi piirava otsuse vastuvõtmist⁹¹, väidab IMG, et käesoleval juhul ei teatatud talle täpseid põhjusi, miks komisjon tema rahvusvahelise organisatsiooni staatuses kahtleb, ning tal ei olnud võimalust esitada selle kohta oma arvamust enne, kui see institutsioon võttis vastu vaidlustatud otsuse, see tähendab 16. detsembri 2014. aasta otsuse.

81. Tuletan meelde, et ärakuulamisõigust käsitleb Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikkel 41, mis tagab õiguse heale haldusele. Nimetatud artikli 41 lõike 2 punkti a kohaselt hõlmab viimati nimetatud õigus iseäranis igaiühe õigust, et teda kuulatakse ära enne seda, kui tema suhtes kohaldatakse üksikmeedet, mis võib teda kahjustada. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tähendab see, et õigusi piirava otsuse adressaadil peab olema võimalus esitada tulemuslikult ja tegelikult oma seisukoht nende asjaolude kohta, mille alusel haldusorgan kavatses tulevase otsuse teha, et tema suulised või kirjalikud seisukohad saaksid vajaduse korral selle otsuse sisu mõjutada või isegi selle vastuvõtmise kahtluse alla seada⁹².

88 Kõnealuses neljandas väites kritiseerib IMG otsesõnu kohtuasjas T-29/15 tehtud otsust, punktid 134–143.

89 Märkin täielikkuse huvides, et IMG seostas apellatsioonkaebuses selle väite otsesõnu teatavate argumentidega, mille ta esitas samas kohtuasjas esitatud esimeses väites, mis iseenesest ei ole käesoleva ettepaneku ese.

90 Olgu täpsustatud, et kõnealust neljandat väidet ei käsitleta kohtuasjaga C-183/17 P seotud IMG repliigis ega niisiis ka komisjoni vasturepliigis ning kohtuistungil tehti selle kohta põgusaid märkusi.

91 IMG tugineb 5. oktoobri 2016. aasta kohtuotsusele ECDC vs. CJ (T-395/15 P, ei avaldata, EU:T:2016:598), väitmaks, et tal oleks pidanud olema võimalus esitada oma seisukoht esiteks tõendite kohta, mille komisjon kavatses oma otsuse aluseks võtta, ning teiseks selle institutsiooni poolt kavandatava otsuse projekti enda kohta, ent tal seda võimalust ei olnud.

92 Vt eelkõige 11. detsembri 2014. aasta kohtuotsus Boudjlida (C-249/13, EU:C:2014:2431, punktid 31, 36–38), 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Prequ' Italia (C-276/16, EU:C:2017:1010, punktid 45 ja 46), 5. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus ECDC vs. CJ (T-395/15 P, ei avaldata, EU:T:2016:598, punktid 54, 55, 57, 60, 62 ja 73), 15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Hispaania vs. komisjon (T-466/14, EU:T:2016:742, punktid 40 ja 41) ning 8. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Institute for Direct Democracy in Europe vs. parlament (T-118/17, ei avaldata, EU:T:2018:76, punktid 36 ja 37).

82. Käesoleval juhul leian, et Üldkohus asus põhjaliku analüüsi tulemusena ja õigusnormidega vastuollu minemata seisukohale, et komisjon oli IMG-d piisavalt teavitanud sellest, mis tekitas komisjonis IMG õigusliku staatusega seotud kahtlusi, ning oli talle nõuetekohaselt andnud võimaluse esitada enne vaidlustatud otsuse tegemist sellekohases kirjavahetuses oma argumendid, ning et IMG õigus olla ära kuulatud oli niisiis tagatud⁹³.

83. Teiseks heidab IMG ette, et Üldkohus ei leidnud õiglast tasakaalu OLAF-i juurdluse konfidentsiaalsuse ja asjaomase isiku põhiõiguseks oleva ärakuulamisõiguse vahel. IMG hinnangul leidis Üldkohus ekslikult, et kõnealuse konfidentsiaalsuse kaitsmisega saab õigustada seda, et komisjon ei teinud IMG-le kättesaadavaks OLAF-i lõpparuannet, millega see institutsioon sai ise tutvuda vahetult enne 16. detsembri 2014. aasta otsuse⁹⁴ tegemist. IMG osundab konkreetsemalt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse punktile 142, kus viidatakse komisjoni esitatud „uutele tõenditele“.

84. Sellega seoses märgin, et koos ülalnimetatud ärakuulamisõigusega⁹⁵ on harta artikli 41 lõike 2 punktis b tagatud igaühele õigus tutvuda teda puudutavate andmetega, võttes siiski arvesse konfidentsiaalsuse ning ametisaladusega seotud õigustatud huve. OLAF-i juurdlusi käsitleva määruse nr 883/2013 artikli 10 lõigetes 1–3 on sätestatud, et nende juurdluste käigus edastatud või saadud andmeid kaitstakse ning et liidu institutsioonid peavad tagama selle teabe konfidentsiaalsuse. Lisaks sellele on nimetatud määruse artikli 11 lõigetes 3–5 ette nähtud OLAF-i koostatud aruande edastamine liikmesriikide pädevatele asutustele või asjaomastele institutsioonidele, ent mitte üheski selle määruse sättes ei ole ette nähtud selle edastamist juurdlusest puudutatud isikule.⁹⁶ Nagu Üldkohus siin käsitletuga analoogseid probleeme puudutavates kohtuasjades korduvalt, ja minu hinnangul õigesti leidnud on, tuleneb OLAF-i tegevuse suhtes kohaldatavatest õigusaktidest, et üksnes juhul, kui selle ameti aruande saanud asutused kavatsevad sellele aruandele tuginedes võtta vastu isiku õigusi piiravaid akte, peavad nad tegema kooskõlas nende tegevust reguleerivate menetlusnormidega nimetatud aruande sellele isikule kättesaadavaks, et tal oleks võimalik teostada oma kaitseõigusi⁹⁷.

85. Käesolevas kohtuasjas C-183/17 P leian, et kuivõrd komisjon kavatses oma 16. detsembri 2014. aasta otsuse – mis piirab IMG õigusi⁹⁸ – aluseks võtta otseselt OLAF-i lõpparuande⁹⁹, oleks ta tõepoolest pidanud tegema nimetatud aruande sisu asjaomasele isikule kättesaadavaks ja võimaldama tal esitada oma kaitseargumendid¹⁰⁰, iseäranis kui ilmnes, et selles dokumendis kajastuvad uued asjaolud, millele komisjon võib tema vastu tugineda.

86. Kõigepealt märgin siiski, et vaidlustatud kohtuotsust lugedes ilmneb, et Üldkohus tõi mitmel korral välja vajaduse leida tasakaal komisjoni poolt tema toimikus sisalduvate „uute asjaolude“ teatavaks tegemise ning OLAF-i juurdluse konfidentsiaalsuse tagamise vahel ning seda mitte seoses OLAF-i lõpparuandega, nagu IMG oma apellatsioonkaebuses näidata püüab, vaid seoses 25. aprilli 2014. aasta kirjaga¹⁰¹. Märgin, et komisjon saatis kõnealuse kirja IMG-le ajal, mil OLAF-i juurdlus oli alles pooleli

93 Vt eriti kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 135–138, 141 ja 142, samuti selle kohtuotsuse punktid 85–89, mis puudutavad apellatsioonkaebuse esimest väidet ja kus on esitatud üksikasjalikum ülevaade kõnealuste kirjade sisust.

94 Olgu meelde tuletatud, et komisjon sai selle aruande 15. detsembril 2014 ehk vaidlustatud otsuse vastuvõtmisele eelnenud päeval.

95 Vt käesoleva ettepaneku punkt 81.

96 Nagu on märgitud määruse nr 883/2013 põhjenduses 24, kaitseb see määrus juurdlusaluse isiku õigusi, andes talle uurimise käigus võimaluse esitada oma märkused teda puudutavate asjaolude kohta. Selle määruse artikli 9 lõike 2 kuuenda lõigu kohaselt on asjaomasel isikul õigus saada OLAF-iga toimunud vestluse protokoll, et see kinnitada või lisada sellesse omapoolsed märkused.

97 Seoses OLAF-i dokumentide avaldamisega liidu institutsiooni haldustegevuse käigus vt eelkõige 26. mai 2016. aasta kohtuotsus International Management Group vs. komisjon (T-110/15, EU:T:2016:322, punktid 22, 24 ja 32–37), 18. mai 2017. aasta kohtuotsus Panzeri vs. parlament (T-166/16, ei avaldata, EU:T:2017:347, punkt 98) ning 19. juuni 2018. aasta kohtuotsus Le Pen vs. parlament (T-86/17, ei avaldata, EU:T:2018:357, punktid 81–84).

98 Selle kohta, et vaidlusalune otsus piirab IMG õigusi, vt vaidlustatud akti vaidlustatavust puudutavaid põhjendusi käesoleva ettepaneku punktis 41 jj.

99 Olgu täpsustatud, et mulle ei näi olevat tõendatud, et see käesoleval juhul nõnda oli.

100 Vt analoogia alusel käesoleva ettepaneku 97. joonealuses märkuses tsiteeritud Üldkohtu praktika.

101 Vt eriti kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punkt 142 (punkt, mis puudutab Üldkohtule esitatud kolmanda väite teist osa, mida käsitletakse käesolevas kohtuasjas C-183/17 P esitatud neljandas väites, mida siinkohal analüüsitakse), ent ka selle kohtuotsuse punktid 85 ja 92 (mis puudutavad Üldkohtule esitatud kuuendat väidet).

ja mil selle konfidentsiaalsuse kaitse oli niisiis iseäranis oluline. Lisaks nähtub Üldkohtu tuvastatud asjaoludest, et 25. aprilli 2014. aasta kirjas mainitakse esiteks, et selle juurdluse käigus tuvastatud „uued asjaolud“ üksnes suurendavad komisjoni poolt IMG staatuse osas juba väljendatud kahtlusi¹⁰², ning teiseks, et IMG ei vaidlustanud Üldkohtus seda, et komisjonil oli määruse nr 883/2013 artikli 10 kohaselt kohustus kõnealust konfidentsiaalsust hoida ning sellest tulenevalt nende uute asjaolude üksikasju mitte avaldada¹⁰³.

87. Igal juhul leidis Üldkohus minu hinnangul õigesti, et kuigi komisjoni poolt IMG-le antud teave ei olnud väidetavalt täielik, on samavõrd tõsi, et eriti tänu 25. aprilli 2014. aasta kirjale¹⁰⁴ olid 16. detsembri 2014. aasta otsuse vastuvõtmise põhjused IMG-le hästi teada ning seejuures piisavalt üksikasjalikult, et asjaomane isik oleks soovi korral enne selle otsuse tegemist saanud esitada oma vastuargumendid¹⁰⁵. Nagu teised kohtujuristid juba rõhutanud on¹⁰⁶, ei ole liidu institutsiooni käsutuses oleva teabega tutvumise võimalus eesmärk iseeneses, vaid see peab huvitatud isikule andma võimaluse oma kaitseõigust tõhusalt teostada, nii et juhul kui leiab tuvastamist, et väidetav rikkumine kaitseõigust mõjutada ei saanud, ei peaks akti tühistama. Lisan, et Üldkohtu antud hinnangut sellega seonduvatele faktilistele asjaoludele ei saa käesolevas apellatsioonimenetluses vaidlustada, kuivõrd selles osas ei ole tuvastatav toimiku mis tahes moonutamine ning sellele pole ka tuginetud¹⁰⁷.

88. Seetõttu leian, et vaidlustatud kohtuotsuses ja eriti selle punktis 142, mida IMG selles küsimuses iseäranis kritiseerib, sisalduvad põhjendused ei lähe õigusnormidega vastuollu ning kajastavad nõutavat tasakaalu OLAF-i läbiviidava juurdluse konfidentsiaalsuse ja asjaomase isiku kaitseõiguste teostamise võimaluse vahel.

89. Kolmandaks kritiseerib IMG konkreetselt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse punktis 143 esitatud Üldkohtu arutluskäiku ning seda kolmest aspektist. Esiteks toob ta välja hea halduse põhimõtte eiramise seoses nii-öelda otsese seosega komisjoni varem võetud meetmete ja vaidlustatud otsuse vahel. Teiseks kordab ta oma argumenti, et komisjon rikkus tema õigust olla enne otsuse tegemist nende kahtlustega seoses ära kuulatud. Kolmandaks leiab IMG, et ta ei pidanud Üldkohtus tõendama mitte seda, et menetluse lõpptulemus oleks olnud teistsugune, vaid üksnes seda, et see oleks võinud teistsugune olla, kui tal oleks olnud võimalik oma seisukoht esitada.

90. Mis puudutab esimest etteheidet, siis ei nõustu ma IMG käsitlesega, mille kohaselt asus Üldkohus ekslikult seisukohale, et 16. detsembri 2014. aasta otsus oli sellele eelnenud aktide¹⁰⁸ „otsene tagajärg“, kuigi, nagu apellant väidab, nende aktide ja selle otsuse vahele jäi mitmekuuline ajavahemik, komisjon sai OLAF-i lõpparuande selle vahepealse aja jooksul ning komisjoni seisukoht ei saanud sellele tugineda juba esialgse õiguskaitse meetmete kohaldamisel, mis toimus varem. Mulle näib, et tegelikult leidis Üldkohus (minu hinnangul õigesti) vaidlustatud kohtuotsuse punktis 143 üksnes seda, et vaidlustatud

102 Vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse punktides 6–8 esitatud asjaolude kokkuvõte.

103 Vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punkti 92 lõpuosa ja punkti 138 lõpuosa.

104 Vt kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punktid 85–89 (vt ka käesoleva ettepaneku 71. joonealune märkus).

105 Vt analoogia alusel ka 18. mai 2017. aasta kohtuotsus Panzeri vs. parlament (T-166/16, ei avaldata, EU:T:2017:347, punktid 99 ja 100) ning 19. juuni 2018. aasta kohtuotsus Le Pen vs. parlament (T-86/17, ei avaldata, EU:T:2018:357, punktid 85 ja 86).

106 Vt kohtujurist Trstenjaki ettepanek kohtuasjas C.A.S. vs. komisjon (C-204/07 P, EU:C:2008:175, punkt 100 jj) ning seal nimetatud varasemad ettepanekud.

107 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et faktide hindamine, välja arvatud juhul, kui neid fakte on moonutatud, ei ole õigusküsimus, mis iseensest alluks apellatsioonimenetluses Euroopa Kohtu kontrollile, kusjuures see moonutamine peab selgelt nähtuma kohtuasja toimiku materjalidest, ilma et oleks vaja faktilisi asjaolusid ja tõendeid uuesti hinnata. Vt eelkõige 16. novembri 2017. aasta kohtuotsus Ludwig-Bölkow-Systemtechnik vs. komisjon (C-250/16 P, EU:C:2017:871, punkt 39) ning 28. juuni 2018. aasta kohtuotsus Andres (Heitkamp BauHolding'i pankrotihaldur) vs. komisjon (C-203/16 P, EU:C:2018:505, punkt 77).

108 See tähendab IMG hinnangul 26. veebruari 2014. aasta esialgse õiguskaitse meetmeid ning 25. aprilli 2014. aasta kirja, millega komisjon kaebajale nende meetmete võtmisest teatas.

otsus oli otsene tagajärg IMG õigusliku staatusega seotud kahtlustele, millest IMG-le oli juba teatatud¹⁰⁹, ning et asjaomast isikut oli niisiis teavitatud sellest, et kui ta omalt poolt neid kahtlusi hajutavaid andmeid ei esita, siis talle algses rakendusotsuses nimetatud projekti eelarve täitmist ei usaldata.

91. Mis puudutab teist etteheidet seoses IMG õigusega teostada oma kaitseõigusi, siis piisab, kui märkida, et see etteheide on eespool esitatud põhjustel¹¹⁰ põhjendamatult.

92. Mis puudutab kolmandat etteheidet, mille kohaselt Üldkohus on väidetavalt nõudnud, et IMG tõendaks ärakuulamisõiguse reaalsel mõju kõnealuse menetluse lõpptulemusele, kuigi kohtupraktika¹¹¹ kohaselt on nõutav üksnes võimaliku mõju tõendamine, siis leian, et Üldkohus ei ole siin õigusnormidega vastuollu läinud. Üldkohtu poolt mainitud väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb menetlusnormi võimaliku rikkumise korral kohtul kontrollida, kas konkreetse olukorra faktilisi ja õiguslikke asjaolusid arvestades oleks vaidlusalune menetlus võinud viia teistsuguse tulemuseni, kui seda rikkumist ei oleks olnud ja hageja oleks saanud end paremini kaitsta¹¹². Seetõttu võis Üldkohus faktide hindamise ainuõigust teostades vaidlustatud kohtuotsuses õigustatult asuda seisukohale¹¹³, et IMG esitatud argumente ja kohtuasja toimikus olevaid tõendeid arvesse võttes ei ole tuvastatav, et menetluse lõpptulemus oleks olnud teistsugune, kui komisjon oleks asjaomasele isikule teatanud konkreetselt 16. detsembri 2014. aasta otsuse vastuvõtmise kavatsusest.

93. Kõiki neid kaalutlusi silmas pidades olen arvamusel, et kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse neljas väide tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

2. Kohtuasjas C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuse kolmas väide

94. Kohtuasjas C-184/17 P IMG poolt esitatud apellatsioonkaebuse kolmas väide¹¹⁴ kattub osaliselt eespool käsitletud kohtuasjas C-183/17 P esitatud apellatsioonkaebuse neljanda väitega, kuivõrd see puudutab kaitseõiguste rikkumist ja tugineb viimati nimetatud raames esitatud sarnastele argumentidele, ent lisaks puudutab see põhjendamiskohustuse rikkumist ja toimikusse kantud tõendite moonutamist, milliseid argumente kohtuasjas C-183/17 P ei esitatud¹¹⁵. Leian nii nagu komisjon¹¹⁶, et kõnealune kolmas väide on järgmistel põhjustel samuti põhjendamatult.

109 Tuletan meelde, et nagu kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuse punktides 8 ja 135 tuleneb, oli komisjon enne 25. aprilli 2014. aasta kirja vahetanud IMG-ga viimase rahvusvahelise organisatsiooni staatuse küsimuses mitu kirja ajavahemikul 16. detsembrist 2013 kuni 4. aprillini 2014.

110 Vt käesoleva ettepaneku punkt 80 jj.

111 IMG osundab kohtupraktikale, mida nimetatakse kohtuasjas T-29/15 tehtud otsuses, punkt 139, kus mainitakse 8. oktoobri 2015. aasta kohtuotsust Secolux vs. komisjon (T-90/14, ei avaldata, EU:T:2015:772, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

112 Vt eelkõige 16. juuni 2016. aasta kohtuotsus SKW Stahl-Metallurgie ja SKW Stahl-Metallurgie Holding vs. komisjon (C-154/14 P, EU:C:2016:445, punktid 69–75), 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Prequ' Italia (C-276/16, EU:C:2017:1010, punkt 62), 14. juuni 2018. aasta kohtuotsus Makhlof vs. nõukogu (C-458/17 P, ei avaldata, EU:C:2018:441, punktid 42–46), 13. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Ungari vs. komisjon (T-240/10, EU:T:2013:645, punktid 84 ja 85) ning 19. juuni 2018. aasta kohtuotsus Le Pen vs. parlament (T-86/17, ei avaldata, EU:T:2018:357, punktid 87–91).

113 Selle sõnastuse kohaselt: „isegi kui komisjon oleks pidanud vaidlustatud otsuse vastuvõtmisest teatama, on samavõrd tõsi, et Üldkohtu toimikust ei nähtu ning [IMG] pole esitanud ühtki argumenti, mis lubaks asuda seisukohale, et kui komisjon oleks talle teatanud kavatsusest vaidlustatud otsus vastu võtta, oleks menetluse tulemus olnud teistsugune“ (kohtuasjas T-29/15 tehtud otsus, punkti 143 lõpuosa, vt ka selle kohtuotsuse punkti 139 lõpuosa). Viimati nimetatud sõnastus on tõesti veidi ebamäärane, arvestades, et eespool viidatud kohtupraktikas kasutatakse tavaliselt väljendit „oleks võinud olla“. Siiski näitavad seda ebaõnnestunud sõnastust ümbritsevad põhjendused, et Üldkohus tegi nõuetekohaselt asjasse puutuva kontrolli ega läinud seega õigusnormidega vastuollu.

114 Selles kolmandas väites kritiseerib IMG otsesõnu kohtuasjas T-381/15 tehtud otsust, punktid 117–122.

115 Sellekohased etteheited esitab IMG nii apellatsioonkaebuses kui ka repliigis.

116 Olgu siiski täpsustatud, et ma ei nõustu selle väite kohta komisjoni poolt iseäranis vastustaja vastuses esitatud argumentidega, mille kohaselt tegemist ei olnud kaitseõiguste rikkumisega, kuna 8. mai 2015. aasta kiri ei ole IMG õigusi piirav akt (selles osas vt käesoleva ettepaneku punkt 43 jj).

95. *Esiteks* heidab IMG ette sisuliselt seda, et Üldkohus ei lähtunud iseenda võetud seisukohast, et komisjon ei oleks tohtinud 8. mai 2015. aasta kirjas kajastatud otsust vastu võtta enne, kui ta on lubanud asjaomasel isikul tutvuda OLAF-i lõpparuandega.

96. Võttes arvesse eelpool tsiteeritud kohtupraktikat, mis puudutab võimalust tutvuda OLAF-i koostatud konfidentsiaalsete dokumentidega¹¹⁷, võis Üldkohus, ilma et tema põhjendused oleksid vastuolulised või et ta oleks faktide hindamisel neid moonutanud¹¹⁸, otsustada, et komisjon oleks küll pidanud OLAF-i lõpparuande IMG-le kättesaadavaks tegema¹¹⁹, ent konkreetse juhtumi asjaoludel ei kahjustanud tuvastatud rikkumine asjaomase isiku kaitseõigusi, kuna viimasel oli tema õiguslikku staatust puudutanud kahtluste kohta võimalik esitada oma seisukoht mitmel korral enne vaidlustatud kirja koostamist¹²⁰.

97. Teiseks väidab IMG, et ta oleks pidanud saama esitada oma argumendid nii nende asjaolude kohta, mille komisjon kavatses oma otsuse tegemisel aluseks võtta, kui ka otsuse eelnõu enda kohta¹²¹.

98. Siiski, vastupidi sellele seisukohale, mida IMG käesolevas kohtuasjas C-184/17 P rõhutab, näib mulle, et asjakohasest kohtupraktikast tuleneb, et õigus olla ära kuulatud enne isiku õigusi piirava otsuse tegemist nõuab seda, et asjaomane isik saaks esitada oma seisukoha nende asjaolude kohta, mille haldusorgan kavatseb võtta tulevikus tehtava otsuse aluseks, mitte aga kavandatava otsuse sisu kohta selles mõttes, et talle tuleks eelnevalt esitada selle otsuse projekt¹²².

99. *Kolmandaks* leiab IMG, et mitte tema, vaid komisjon pidi tõendama, et lõpptulemus oleks võinud olla teistsugune, kui vaidlustatud otsuse tegemisel kõnealust rikkumist ei oleks toimunud¹²³.

100. Minu meelest tuleneb vaidlustatud kohtuotsuses viidatud ja eespool välja toodud kohtupraktikast¹²⁴ siiski, et kui kohtu hinnangul esineb menetlusnormi rikkumine, peab ta kontrollima, kas asjasse puutuv menetlus oleks võinud viia teistsuguse lõpptulemuseni, kui seda rikkumist poleks toimunud, võttes arvesse konkreetse juhtumi asjaolusid ning pidades silmas kõiki kohtuvaidluse käigus esitatud tõendeid ning iseäranis tõendeid, mille on esitanud see pool, kes kõnealusele rikkumisele tugineb¹²⁵. Mulle näib, et vaidlustatud kohtuotsuse selles lõigus, mida IMG sellega seoses iseäranis kritiseerib, on viimase poolt Üldkohtule esitatud argumente ja kohtuasja

117 Vt analoogia alusel seoses kohtuasjas C-183/17 P vaidlustatud 16. detsembri 2014. aasta otsusega käesoleva ettepaneku punkt 83 jj ning seal tsiteeritud kohtupraktika.

118 Vastavalt käesoleva ettepaneku 107. joonealuses märkuses osundatud kohtupraktikale.

119 Komisjoni poolt vastustaja vastuses välja toodud asjaolu, et IMG sai selle aruande kätte ebaseaduslikult, mis sai võimalikuks infolekke tõttu (vt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsus, punktid 174 ja 177), ei heasta minu meelest seda menetluslikku rikkumist, arvestades, et igal juhul sai see asjaomasele isikule kättesaadavaks alles pärast vaidlustatud kirja saatmist ehk komisjoni poolt kohtuistungil antud teabe kohaselt 12. detsembril 2015.

120 Vt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuse punktis 117 jj esitatud analüüs. Mis puudutab konkreetsemalt apellatsioonikaebuse argumente, mille kohaselt IMG „ei saanud tutvuda liikmesriikide esitatud reservatsioonidega“ ja Üldkohus moonutas toimiku materjale, leides (punktis 122), et miski ei takistanud asjaomasel isikul „pöörduda vahetult [nende riikide poole] ja paluda neil esitada kinnitus selle kohta, et nad on jätkuvalt IMG liikmed“, siis tuleb meelde, et toimiku jaoks esitatud ja Üldkohtu uuritud tõenditest tuleneb siiski, et komisjon andis talle hulga seda puudutatavat teavet, eriti 25. aprilli 2014. aasta kirjas (vt punkt 85), nii et moonutamist minu hinnangul ei esine.

121 Selles osas tugineb IMG samale kohtupraktikale, millele ta tugines kohtuasjas C-183/17 P (vt käesoleva ettepaneku 91. joonealune märkus).

122 Vt eelkõige käesoleva ettepaneku 92. joonealuses märkuses tsiteeritud kohtupraktika. Mulle näib, et Üldkohtu 5. oktoobri 2016. aasta kohtuotsuse ECDC vs. CJ (T-395/15 P, ei avaldata, EU:T:2016:598), millele IMG tugineb, (ja eriti minu meelest selle punkt 55 jj) pinnalt ei saa asuda teistsugusele seisukohale, kui tuleneb sellest valdavast kohtupraktikast.

123 Selles osas tugineb IMG Üldkohtu 5. oktoobri 2016. aasta kohtuotsusele ECDC vs. CJ (T-395/15 P, ei avaldata, EU:T:2016:598, punkt 72) ning Avaliku Teenistuse Kohtu 8. oktoobri 2015. aasta kohtuotsusele DD vs. FRA, F-106/13 ja F-25/14 (EU:F:2015:118, punktid 65 ja 93).

124 Lisaks 8. oktoobri 2015. aasta kohtuotsusele Secolux vs. komisjon (T-90/14, ei avaldata, EU:T:2015:772, punkt 34), millele on viidatud kohtuasjas T-381/15 tehtud otsuses, punkt 114, vt käesoleva ettepaneku 112. joonealuses märkuses viidatud kohtupraktika.

125 Sellega seoses vt eelkõige 4. veebruari 2016. aasta kohtuotsus C & J Clark International ja Puma (C-659/13 ja C-34/14, EU:C:2016:74, punkt 140), 16. juuni 2016. aasta kohtuotsus SKW Stahl-Metallurgie ja SKW Stahl-Metallurgie Holding vs. komisjon (C-154/14 P, EU:C:2016:445, punkt 69) ning 19. juuni 2018. aasta kohtuotsus Le Pen vs. parlament (T-86/17, ei avaldata, EU:T:2018:357, punkt 88 jj).

toimikus olevaid tõendeid¹²⁶ põhjalikult analüüsitud ning kohus võis, ilma et ta oleks õigusnormidega vastuollu läinud või tõendeid moonutanud, selle analüüsi tulemusena võtta seisukoha, et pole tõendatud, et kui kõnealust rikkumist ei oleks toimunud¹²⁷, oleks komisjon teinud vaidlustatud kirjas kajastuvaga võrreldes teistsuguse otsuse¹²⁸.

101. Seetõttu leian, et IMG poolt kohtuasjas C-184/17 P esitatud apellatsioonkaebuse kolmas väide tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

VI. Ettepanek

102. Eeltoodud põhjendustel teen Euroopa Kohtule ettepaneku:

- jätta liidetud kohtuasjades C-183/17 P ja C-184/17 P esitatud Euroopa Komisjoni vastuapellatsioonkaebused nende põhjendamatusse tõttu rahuldamata, ning
- ilma et see mõjutaks International Management Groupi esitatud apellatsioonkaebuste muude väidete põhjendatust või kohtukuludega seonduvat, lükata põhjendamatusse tõttu tagasi kohtuasjas C-183/17 P esitatud teine ja neljas väide ning kohtuasjas C-184/17 P esitatud teine ja kolmas väide.

¹²⁶ Vt analoogia alusel menetlusnormi rikkumise võimalikku mõju puudutava Üldkohtu analüüsi ulatuse ja täpsusega seonduvalt kohtujurist Trstenjaki ettepanek kohtuasjas C.A.S. vs. komisjon (C-204/07 P, EU:C:2008:175, punktid 107–109).

¹²⁷ See tähendab, kui IMG oleks OLAF-i lõpparuandega tutvunud enne vaidlustatud kirja saatmist.

¹²⁸ Vt kohtuasjas T-381/15 tehtud otsust, punktid 119–123, kus Üldkohus toob iseäranis esile, et IMG kahetses, et tal ei olnud võimalik hajutada tema finantsvõimekusega seotud kahtlusi, ent 8. mai 2015. aasta kirjas komisjon sellele ei tuginenud; et IMG ei olnud tõesti OLAF-i lõpparuannet eelnevalt kätte saanud, ent komisjon kaldus vaidlustatud kirjas sellest ka kõrvale, leides, et asjaomase õigusliku staatuse osas esineb kahtlusi, mitte ei valitse kindlus; ning et sõltumata sellest, mis oli OLAF-i ja komisjoni poolt liikmesriikidele esitatud küsimuste ese, oli IMG-l võimalik end tõhusalt kaitsta, pöördudes otse nende riikide poole, kelle avaldused tema rahvusvahelise organisatsiooni staatuse osas kahtlusi tekitasid.